

Van Gogh Museum

Jaarverslag 2021

Van
Gogh
Museum

Amsterdam

Van Gogh Museum

Jaarverslag 2021

1	Woord vooraf	5
2	Woord van de Raad van Toezicht	11
3	Het Van Gogh Museum in 2021: een overzicht	15
4	Partners en steunverleners	43
5	Missie en geschiedenis	55
6	Financiële verslaglegging	59
7	Bijlagen	

I.	Overzicht organisatie	68
II.	Personeel	71
III.	Aanwinsten	72
IV.	Tentoonstellingen en presentaties	74
V.	Onderzoeksprojecten	75
VI.	Educatieve activiteiten	77
VII.	Museumpublicaties	79
VIII.	Behandelde werken	80
IX.	Bruikleenoverzicht uitgaand	82
X.	Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea	83
XI.	Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum	84
XII.	Nevenactiviteiten	85
XIII.	Publicaties medewerkers	87

1

Woord vooraf

Directeur Emilie Gordenker
Zakelijk directeur Rob Groot

2021 zal de geschiedenis in gaan als het tweede jaar dat door de coronapandemie werd beheerst. Het Van Gogh Museum is in navolging van de overheidsrichtlijnen in dit jaar 24 weken gesloten geweest: de eerste maanden van het jaar, tot 5 juni, en daarna weer vanaf 15 december. Maar met veerkracht en doorzettingsvermogen heeft het museum van 2021 een zo bijzonder mogelijk jaar weten te maken. Dat kon alleen gebeuren dankzij de financiële steun van de overheid en dankzij de onmisbare samenwerking met en steun van onze vaste partners en particuliere steungevers. Ook mede dankzij de trouwe bezoekers die het museum een warm hart toedragen en natuurlijke onze medewerkers, die ook dit jaar weer enorme inzet hebben getoond.

‘Cultuur is het belangrijkste fundament, de stad vecht zich terug met creativiteit, inspiratie en verbinding’, aldus stadsdichter van Amsterdam Gershwin Bonevacía. Hij schreef zijn gedicht ‘Wat we nodig hebben’ ter gelegenheid van de feestelijke heropening van het Van Gogh Museum op 5 juni. Bonevacía bracht daarmee een ode aan het belang van cultuur voor de stad Amsterdam. Na ruim vijf maanden sluiting waren we blij dat we weer bezoekers mochten

ontvangen, al was de capaciteit beperkt. De tentoonstelling *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen* was vanaf die datum voor het eerst voor het publiek te zien. Met het coronatoegangsbewijs, tijdsloten, een gelimiteerd aantal bezoekers per dag en de blijvende hygiënemaatregelen werd gezorgd voor een prettig en veilig bezoek voor iedereen.

In oktober opende de tentoonstelling over het beroemde schilderij *De aardappeleters*. Aan bezoekers stelden we de prikkelende vraag: *Misser of meesterwerk?* In de tentoonstelling werd het meesterstuk, waar Van Gogh zo trots op was, geduid en van context voorzien. In De Mesdag Collectie in Den Haag zorgden enkele bijzondere collectiepresentaties, waaronder *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten*. *Vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie*, voor positieve reacties. Ondanks de vele sluitingsdagen kwamen er toch 366.359 bezoekers naar het Van Gogh Museum, waarvan 21% uit Nederland. De Mesdag Collectie ontving 3.150 bezoekers.

Met extra inspanning zorgden we tijdens de sluitingsmaanden voor online zichtbaarheid van de kunstenaar Van Gogh, de collectie van het

museum en de (online) museumactiviteiten; via social media, de website en andere online kanalen bereikten we veel digitale bezoekers in binnen- en buitenland. De coronapandemie heeft ons geleerd dat dit volwaardige bezoekers zijn. Een online bezoek geeft toegevoegde waarde en biedt mensen thuis een leerrijke of ontspannen ervaring. Het delen van ons waardevolle museale en culturele erfgoed kan troost bieden in zulke lastige tijden. We benutten deze digitale kansen proactief en ontwikkelden een breed online aanbod van rondleidingen, programma's en lesactiviteiten.

Met aandacht voor inclusie en diversiteit hebben we gewerkt aan het ontwikkelen van een bredere blik, aan nieuwe visies en meer mogelijkheden voor groepen met beperkingen. Zo werd er een museumplattegrond voor slechtzienden in de entreehal geïnstalleerd, kregen ouderen tekenlessen in hun verzorgingshuis, en is er in het kader van *Van Gogh verbindt* (mogelijk gemaakt door Fonds 21 en het Impact Centre Erasmus) onderzocht hoe het Van Gogh Museum duurzaam relevant kan worden voor Nederlandse jongvolwassenen met een biculturele achtergrond. In september traden nieuwe Beeldbrekers aan, een inmiddels onmisbare club jonge mensen die zich ook dit jaar met enthousiasme heeft ingezet om een brug te vormen tussen het Van Gogh Museum en een nieuwe generatie museumbezoekers.

Het grootste deel van 2021 werkten de meeste museummedewerkers thuis, op advies van de overheid. Hoewel collega's elkaar daardoor weinig fysiek hebben ontmoet, is er achter de schermen enorm veel werk verricht. Er is intensief onderzoek gedaan naar de museumcollectie, wat in de komende jaren zal resulteren in nieuwe collectiecatalogi. Ook is een begin gemaakt met de oprissing en aanpassing van de collectiepresentatie. Tot slot zijn er voorbereidingen

Stadsdichter van Amsterdam Gershwin Bonevacía draagt zijn gedicht 'Wat we nodig hebben' voor tijdens de feestelijke heropening van het museum.

getroffen voor het jubileumjaar 2023, wanneer het Van Gogh Museum zijn 50-jarig bestaan viert en De Mesdag Collectie 120 jaar eerder aan de Staat werd geschonken. De VriendenLoterij deed een zeer genereuze bijdrage van 720.000 euro ter ondersteuning van dit jubileumjaar.

Ondanks de langdurige sluiting behaalden we dit jaar een positief exploitatieresultaat. Dat was niet mogelijk geweest zonder de steun van de overheid in het kader van de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19, de NOW-regeling en de Regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten, en de steun van vele trouwe partners, sponsoren en particuliere donateurs. Een speciaal woord van dank gaat uit naar onze hoofdpartners: de VriendenLoterij, Van Lanschot en ASML. De Vincent van Gogh Stichting, eigenaar van het merendeel van de museumcollectie van het Van Gogh Museum, was voor de directie van grote betekenis en toonde zich steeds betrokken bij de situatie in het museum. De onverminderde steun en vooral ook het vertrouwen in de kracht van het museum en zijn team hebben ons door dit uitdagende jaar heen geholpen. We zijn dankbaar voor alle steun en giften, groot en klein.

Nog een oprecht woord van dank willen we richten aan de Raad van Toezicht die in dit uitzonderlijke en moeilijke jaar onder het bezielend voorzitterschap van Jaap Winter een grote steun is geweest voor de directie.

Vervolgens was het aannemen van een nieuwe zakelijk directeur in de persoon van Rob Groot een belangrijk moment; hij volgde in september zakelijk directeur a.i. Mark Minkman op.

Tot slot is de juridische structuur van het museum gewijzigd en heeft de directie de interne juridische fusie van het Van Gogh Museum met zijn dochtervennootschappen voorbereid. Vanaf 1 januari 2022 zijn Van Gogh Museum Enterprises BV (VGME) en Meet Vincent van Gogh Experience

BV opgegaan in de Stichting Van Gogh Museum. Het voormalige VGME zal verdergaan onder de naam Groep Commercie; de interne fusie heeft geen personele gevolgen.

Voor de toekomst liggen mooie plannen en ambities in het verschiet. In het Strategisch Plan 2021-2024 is een koers uitgezet die past bij wat het Van Gogh Museum graag wil zijn: een inclusief museum dat mensen wil inspireren met het leven van Vincent van Gogh, zijn werk en zijn tijd. Het gerenommeerde adviesbureau McKinsey heeft de directie en het managementteam in 2021 *pro bono* geassisteerd bij de implementatie van de strategie in de organisatie en met het formuleren van handzame doelen voor de uitwerking ervan. Er is nu meer invulling gegeven aan de activiteiten voor de komende jaren, van een tentoonstellingsprogramma tot en met een stappenplan voor een nieuw cultuurkompas voor de organisatie.

Dankzij de tomeloze inzet van onze medewerkers, de genereuze en hartverwarmende steun van de Vincent van Gogh Stichting, onze begunstigers en het Rijk, trouwe en geduldige bezoekers en genereuze bruikleengevers, konden we onze bezoekers in 2021 waardevolle momenten en belevingen bieden, zowel in het museum als online. Terugkijkend op dit tweede crisisjaar blijven we nog altijd hoop koesteren op betere tijden en zien we de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Emilie E.S. Gordenker, directeur
Rob Groot, zakelijk directeur

Tijdens de schoolvakanties worden de Familiedagen georganiseerd, met een breed aanbod van activiteiten voor kinderen.

2

Woord
van de Raad
van Toezicht

Het jaar 2021 stond wederom in het teken van de coronacrisis. Vanwege de pandemie moesten het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie zowel aan het begin als aan het eind van het jaar de deuren sluiten voor het publiek. De sluitingen hadden dan ook grote gevolgen voor de activiteiten van beide musea en betekenden een flinke impact op de medewerkers. De directie moest in 2021 opnieuw bezuinigingen doorvoeren om de organisatie financieel gezond te houden. We willen in de eerste plaats onze waardering en dank uitspreken voor de directie en de medewerkers van het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie, die in deze moeilijke en onzekere tijd grote inzet, flexibiliteit en creativiteit hebben getoond.

Ondanks het moeilijke jaar kijken we ook terug op mooie gebeurtenissen, waarvan we hier graag enkele noemen. In de eerste plaats de tentoonstelling *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen*, die te zien was vanaf de heropening op 5 juni. Een bijzondere tentoonstelling met een focus op persoonlijke verhalen rondom de tentoongestelde aanwinsten. In oktober opende de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* over het ontstaansproces van het beroemde schilderij *De aardappeleters*. Aan de hand van een vijftigtal schilderijen, tekeningen, schetsen en brieven uit de collectie van het Van Gogh Museum en twee bijzondere bruiklenen, kon de bezoeker ontdekken hoe Van Gogh zich in Nuenen ontwikkelde tot schilder van het boerenleven. In De Mesdag Collectie waren bijzondere collectiepresentaties te zien, waaronder *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten. Vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie* met werken van onder anderen Marie Bilders-van Bosse, Suze Robertson en Thérèse Schwartz.

Ook de online museumactiviteiten kunnen niet onvermeld blijven. Zo konden bezoekers

tijdens de sluiting in het voorjaar alvast een selectie hoogtepunten uit de tentoonstelling *Ongekend* bekijken en werden er online colleges gegeven door conservatoren en onderzoekers van het museum. Dankzij dergelijke online activiteiten via onder andere social media en de website bleef het museum gedurende de sluitingsmaanden zichtbaar en konden veel digitale bezoekers in binnen- en buitenland worden bereikt.

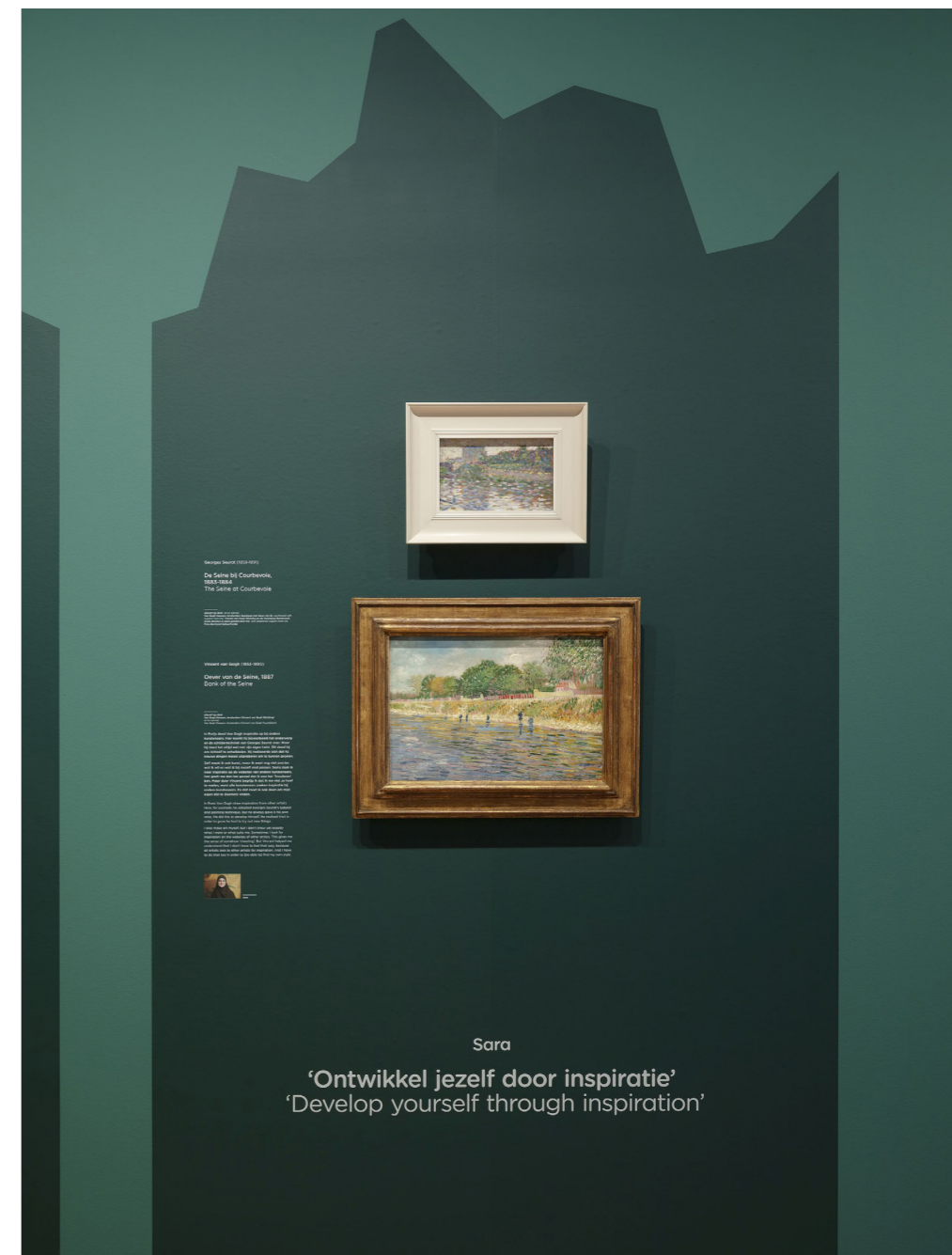
De Raad van Toezicht heeft in 2021 de interne fusie, waarbij alle activiteiten van de dochtervennootschappen per 1 januari 2022 worden overgenomen door de Stichting Van Gogh Museum, goedgekeurd. De verwachting is dat de nieuwe structuur niet alleen een flinke kostenbesparing met zich meebrengt, maar ook leidt tot een verdere verbetering van de samenwerking van de verschillende groepen binnen de organisatie.

In september trad Rob Groot aan als zakelijk directeur; hij volgde daarmee ad interim directeur Mark Minkman op. We danken Mark Minkman voor zijn inzet en deskundigheid en we willen hierbij Rob Groot nogmaals van harte welkom heten. We kijken met vertrouwen uit naar de nabije toekomst.

Tot slot willen we de Vincent van Gogh Stichting, het Rijk en de hoofdparters VriendenLoterij, Van Lanschot, ASML en de partners en donateurs van het Van Gogh Museum graag bedanken. Vooral het afgelopen jaar was hun (financiële) steun van essentieel belang voor de continuïteit van het Van Gogh Museum.

Raad van Toezicht Van Gogh Museum, maart 2022

Jaap Winter, voorzitter
Jacobina Brinkman, penningmeester
Gary Tinterow
Maurine Alma
Marian Spier
Hendrik Jan Roel

De presentatie 'Grillige groei', samengesteld door vier jonge Amsterdammers die deel uitmaken van de Beeldbrekers. Zij kozen kunstwerken waaruit voor hen

de groei blijkt in het leven en werk van Vincent van Gogh. Maar groei is grillig. Het is niet louter positief, en verloopt niet altijd lineair.

3

Het Van Gogh
Museum in
2021: een
overzicht

Bezoekers

Tijdens de 197 dagen dat het Van Gogh Museum in 2021 open was, telde het 366.359 bezoekers. Ter vergelijking: dit is nog geen 20% van het aantal bezoekers dat het museum ontving vóór de coronapandemie, in 2019. In 2020 was het museum 251 dagen open, waarvan 72 dagen zonder beperkende coronamaatregelen, en kwamen er 516.990 bezoekers – in 2019 waren dat er 2,14 miljoen.

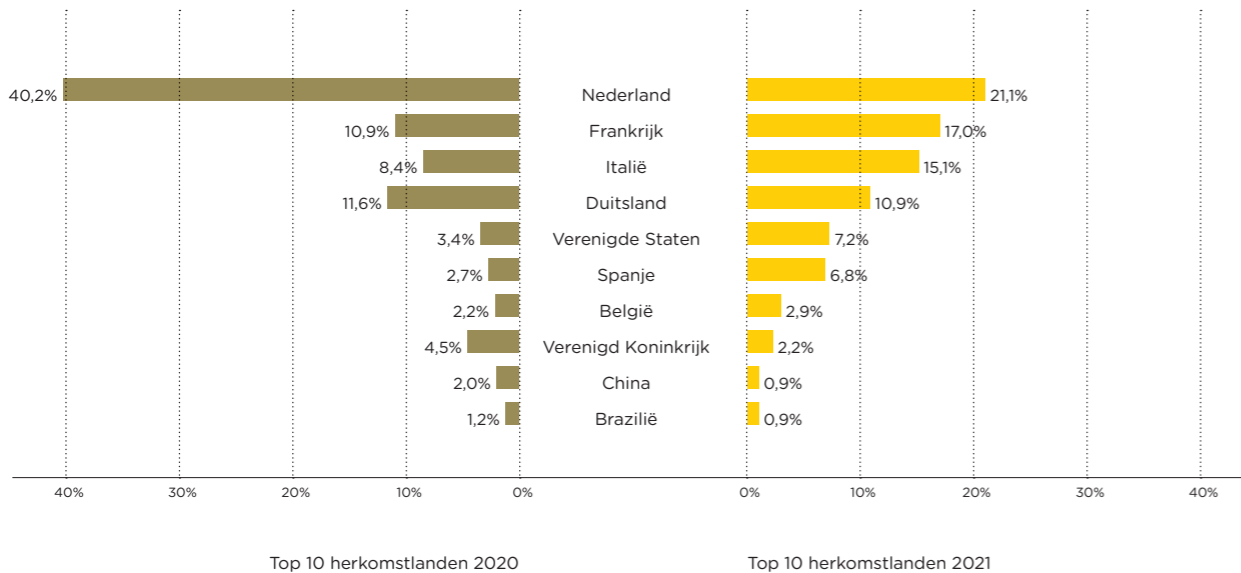
Zoals gebruikelijk komen de meeste bezoekers van het Van Gogh Museum uit Nederland. In 2021 was hun aandeel 21% van het totale bezoek. Dat is een flinke daling ten opzichte van 2020 (40%), maar nog altijd een stijging ten opzichte van de jaren voor de coronapandemie (16% in 2019). Van alle Nederlandse bezoekers in 2020 bezocht de helft ons voor de eerste lockdown. Dat waren de wintermaanden (januari tot medio maart) waarin het museum relatief veel Nederlanders ontvangt. In 2021 was het museum die hele periode gesloten en zo werd veel Nederlands publiek misgelopen.

Sinds 2020 zijn de Verenigde Staten als gevolg van de beperkende coronamaatregelen

voor het internationaal (vlieg)verkeer niet langer de nummer twee; met een aandeel van 7% van het bezoek staan zij dit jaar op de vijfde plaats. De top 5 is verder samengesteld uit Frankrijk (17%), Italië (15%) en Duitsland (11%). Vanwege de beperkingen rondom corona bezocht slechts een fractie van ons reguliere onderwijsbezoek het museum via een onderwijsprogramma: 3.355 leerlingen.

Ook gedurende dit jaar was het museum coronaproof ingericht met eenrichtingsroutes en extra hygiënemaatregelen. Het maximum aantal bezoekers per dag bleef eveneens ingeperkt. Vanaf 6 november werd voor de bezoekers een coronatoegangsbewijs (CTB) verplicht gesteld, een officieel (digitaal) document waarop is te zien dat de bezoeker is gevaccineerd, genezen of negatief getest.

De bezoekerswaardering, uitgedrukt in de Net Promotor Score (NPS), steeg in 2021 naar 73%, een record voor het Van Gogh Museum. Het resultaat bleef dit jaar onder Nederlandse bezoekers gelijk. Buitenlandse bezoekers waren

Herkomstlanden van de bezoekers

Bezoekers op zaal bij het schilderij *De slaapkamer* (1888) van Vincent van Gogh.

meer tevreden dan eerdere jaren, wat heeft geleid tot deze hoge score. Uit de waarderingsscores die bezoekers achterlaten op het internet, waaronder de website van Tripadvisor en op Google, blijkt eveneens een positieve bezoekersbeleving: de gemiddelde score is 4,7 sterren (van de 5), even hoog als een jaar eerder.

De klantvriendelijkheid van de medewerkers en de multimediatour zijn belangrijke positieve punten in de bezoekersbeleving. Bezoekers laten ook in tijden van corona weten dat ze het soms als best druk ervaren in het museum, ondanks de beperkingen op de kaartverkoop. Daarnaast blijkt uit publieksonderzoek dat bezoekers veel waardering hebben voor hoe het museumbezoek hen raakt of ontroert, en dat ze tijdens hun bezoek inspiratie opdoen.

Campagne *Zie Van Gogh*

Het Van Gogh Museum is een warm en toegankelijk museum voor iedereen. Omdat het percentage buitenlandse bezoekers zeer naar tevredenheid is en het museum midden in de Nederlandse maatschappij wil staan, richt het zich deze jaren meer op de Nederlandse bezoeker. Met de lancering van de campagne *Zie Van Gogh* in september, verwacht het museum een nieuwe generatie jonge landgenoten te bereiken. Museumbezoekers worden aangespoord om vanuit hun eigen perspectief het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten te zien en te ervaren. Op online kanalen en via outdoor-reclame worden verschillende perspectieven gedeeld en wordt iedereen uitgenodigd om zelf te komen kijken.

De tentoonstelling *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verleden* toonde welke kunstwerken de afgelopen jaren waren aangekocht en waarom.

Reacties van bezoekers

'Het was een feestje om er weer te zijn, met de gele loper en de zonnebloemen! En ook de kinderen hebben ervan genoten. Tot de volgende keer!'

'Vond de tijdelijke tentoonstelling echt prachtig... ook zeer vriendelijke medewerkers.'

'Het is altijd genieten in het Van Gogh Museum! Wat mij nu bij dit post lockdown bezoek ook erg aansprak was hoe netjes er looproutes waren uitgezet en stippen op de vloer, de 1,5 m indachtig, waar mensen naar een schilderij konden kijken. Dit, samen met de verplichte mondkapjes, houdt het risico op een besmetting laag en dat is fijn.'

'We hebben er zo van genoten dat we volgend weekend terugkomen.'

Tentoonstellingen en presentaties in het Van Gogh Museum

Het jaar 2021 begon met een gesloten museum. De tentoonstelling *Je liefhebbende Vincent. Van Goghs mooiste brieven* was sinds de lockdown van medio december 2020 gesloten en werd in januari volgens planning afgebroken. Achter de schermen werd daarna *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verleden* opgebouwd. Vooruitlopend op de opening van de expositie was deze vanaf maart 2021 online te bekijken. Op 5 juni konden de deuren daadwerkelijk weer open. De tentoonstelling trok 41.595 bezoekers en werd verlengd tot en met 12 september.

Ongekend werd samengesteld door museumconservator Fleur Roos Rosa de Carvalho en toonde een brede selectie van de kunstwerken die het afgelopen decennium aan de museumcollectie werden toegevoegd. Het volledige verzamelgebied kwam aan bod: van schilderijen tot tekeningen, prenten, sculpturen en brieven. De expositie verraste met een enorme diversiteit aan kunstenaars: van grote namen als Edvard Munch, Henri de Toulouse-Lautrec, Claude Monet

en Edgar Degas, tot minder bekende kunstenaars als Henri Guérard en Adolphe Appian. Daarnaast kregen de verhalen rondom de verwerving een centrale rol in het tentoonstellingsverhaal. Conservatoren gaven een kijkje achter de schermen en vertelden waarom een museum verzamelt, waarom deze taak zo belangrijk is en hoe zij zich persoonlijk verhouden tot de kunstwerken. Ook vertelden verzamelaars, steungevers en tien Amsterdammers over hun favoriete aanwinst van de afgelopen tien jaar.

In het najaar volgde de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* – samengesteld door onderzoeker Bregje Gerritse – die op 8 oktober opende. Aan de hand van 24 schilderijen, 19 tekeningen, een schetsboekje en enkele prenten en brieven vertelde de tentoonstelling het complete verhaal achter het beroemde doek *De aardappeleters*; hoe Van Gogh zich in Nuenen ontwikkelde tot schilder van het boerenleven, hoe hij probeerde zijn schildertechniek te verbeteren en hoe hij experimenteerde met complementaire en contrasterende kleuren. Het werk werd destijds

Bezoekers van de tentoonstelling *Ongekend*.

In het 'Aardappeleters-atelier' konden bezoekers zichzelf in de boerenwoning fotograferen.

Linksonder: Workshops op zaal bij de tentoonstelling *De aardappeleters*.

Reacties van bezoekers

'Het overtrof onze verwachtingen. We vonden de interactieve audiotour, de manier waarop alles tentoongesteld is en de tijdlijnen op de muren heel leuk. Het is heel duidelijk, boeiend en makkelijk te volgen. Ook de tentoonstelling over *De aardappeleters* vonden we geweldig!

Ik vond de opbouw en uitleg hoe het schilderij tot stand is gekomen fantastisch! Het geeft een inzicht in het werk dat een kunstenaar in een schilderij steekt. Het zijn geen gewone nonchalante strepen op een doek. Zo mooi dat dit bewaard is gebleven en bij elkaar is gebracht in deze tentoonstelling. Dit mag best in de vaste collectie blijven.'

'Heel knap om rondom een schilderij een hele tentoonstelling te vullen. Mooi uitgevoerd en leuke (teken)activiteiten voor wie wil.'

'Het nagemaakte huisje van de aardappeleters. Prachtig om dat zo live mee te maken.'

Van Gogh inspireert:
Jan Robert Leegte.

niet door iedereen als geslaagd beschouwd. De tentoonstelling daagde bezoekers uit om een eigen mening te vormen over wat Van Gogh zelf zag als het beste schilderij dat hij tot dan toe had gemaakt. Een bijzondere toevoeging aan de tentoonstelling was het 'Aardappeleters-atelier', een nabootsing op ware grootte van de boerenwoning waar Van Gogh het schilderij voorbereidde, volledig gefinancierd door ASML. Er werden schilderworkshops gegeven en de bezoeker kon zichzelf fotograferen in deze woning bij een kom aardappels: een geliefde selfie-plek. *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* was tot en met 13 februari 2022 te zien en trok 92.519 bezoekers.

In het kader van *Van Gogh inspireert*, een reeks presentaties van werk van hedendaagse kunstenaars, maakte Jan Robert Leegte (1973) een serie van vijf digitale kunstwerken onder de titel *Compressed landscapes*. Leegte maakte voor deze

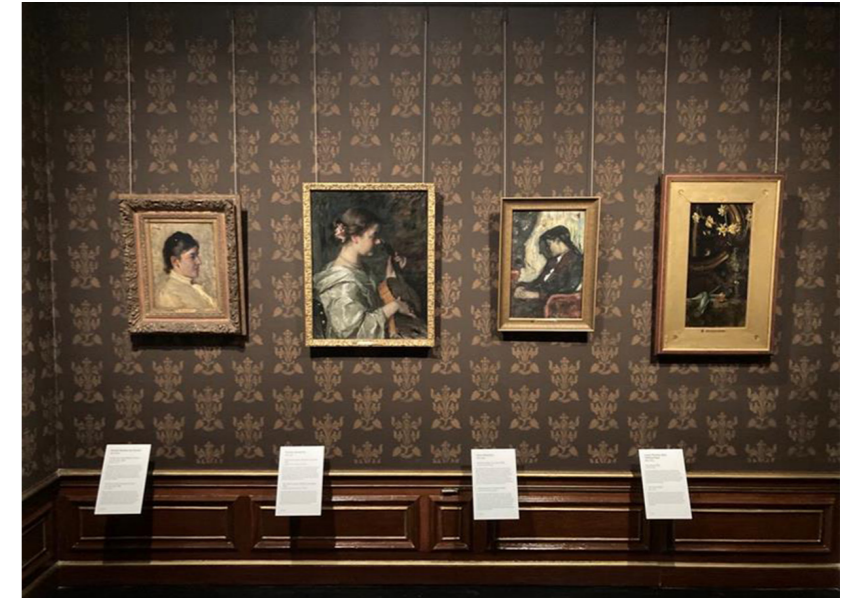
reeks verschillende digitale, 'impressionistische' landschappen, die elke twintig seconden wisselden met nieuw gegenereerde beelden. Het werk was van 5 juni tot 7 november 2021 in het kabinet op de derde verdieping van het Rietveldgebouw te zien, en kon al vanaf 6 mei online worden bekeken.

De presentatie *Grillige groei*, verzorgd door de Beeldbrekers, opende in oktober 2020 en was nog tot 6 september 2021 te zien. Voor deze presentatie kozen de Beeldbrekers schilderijen en brieffragmenten van Van Gogh uit de eigen museumcollectie, en deelden die met hun eigen ervaringen, daar waar ze een overeenkomst zagen. Vanaf 17 september 2021 was op de eerste verdieping van de vaste collectiepresentatie een kleine presentatie te zien met een nieuw aan Van Gogh toegeschreven werk: *Studie voor 'Worn out'* (1882, privécollectie). De tekening was tot 2 januari 2022 te zien in de context van andere werken van Van Gogh uit dezelfde tijd.

De vaste presentatie van De Mesdag Collectie.

De presentatie *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten* in De Mesdag Collectie.

Presentaties in De Mesdag Collectie

In 2021 trok De Mesdag Collectie (Den Haag) 3.150 bezoekers, onder wie de kinderen van vijf schoolklassen. Dat komt neer op circa 40% van het aantal bezoekers in 2020 en circa 24% van het aantal bezoekers in 2019. Ook De Mesdag Collectie was gesloten tot 5 juni, waarna de openingstijden werden aangepast. Het museum was de rest van 2021 op vrijdag, zaterdag en zondag geopend van 10 tot 17 uur, tot de nieuwe lockdown in december.

In De Mesdag Collectie waren naast de vaste presentatie *Bij de Mesdags thuis* verschillende collectiepresentaties te zien, samengesteld door conservator Renske Suijver. *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten*. *Vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie* werd verlengd tot en met 20 juni. Met hun interesse voor kunst van vrouwelijke kunstenaars waren de Mesdags - met name Sientje - hun tijd ver vooruit. Er was werk te zien van onder anderen Marie Bilders-van Bosse, Suze Robertson en Thérèse Schwartz.

De Mesdag Collectie presenteerde vervolgens enkele nieuwe aanwinsten, in navolging van de tentoonstelling *Ongekend* in het Van Gogh Museum. De verzameling kunstwerken van De Mesdag Collectie werd in 1903 door Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-van Houten aan de Staat geschonken. Alleen in uitzonderlijke gevallen wordt de collectie van het museum uitgebreid, door een aankoop of schenking. Vanaf 25 juni was *Een levende collectie* te zien, met maar liefst drie recente aanwinsten: de schenking *Hollands strandgezicht* van Hendrik Willem Mesdag, de schenking *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond* van Isaac Israels en de aankoop *Haringrokerij* van Philip Sadée.

Tentoonstellingen in het buitenland

The Museum of Fine Arts in Houston opende in februari de tentoonstelling *Hockney - Van Gogh: The Joy of Nature*, die in 2019 al in Amsterdam te zien was geweest. Het Van Gogh Museum was

Samen met ASML wordt gewerkt aan een methode om schilderijen op individueel niveau te monitoren. Dit is een testopstelling, uitgerust met 45 sensoren die temperatuur, relatieve

vochtigheid en licht meten. Daarmee kunnen de impact van bezoekers en het museumklimaat niet alleen buiten de lijst, maar ook daarbinnen in de gaten worden gehouden.

hierbij als partner betrokken en verzorgde een speciale heruitgave van de tentoonstellings-catalogus.

In het Dallas Museum of Art startte in oktober de tentoonstelling *Van Gogh and the Olive Groves*, gewijd aan de serie olijfbosgaarden die Van Gogh in het laatste jaar van zijn leven in Saint-Rémy-de-Provence maakte. Onderzoeksteams van beide musea werkten intensief samen aan het voorbereidende onderzoek en aan de wetenschappelijke publicatie *Van Gogh and the Olive Groves*. De expositie was tot 6 februari 2022 in Dallas te bezoeken en zal in verband met de gewijzigde planning niet in de zomer van 2021, maar vanaf 11 maart 2022 in het Van Gogh Museum te zien zijn.

Conserveren, restaureren en onderzoeken

Het Van Gogh Museum zet als internationaal kennisinstituut de samenwerking met de internationale top van de museumwereld voort. Het inhoudelijk team van conservatoren, onderzoekers en restauratoren onderhield ook in 2021 een intensief netwerk met Van Gogh-experts over de hele wereld.

Allereerst werd gewerkt aan het ASML/VGM-project *Research into Preserving Van Gogh's Legacy*, waarbij wordt onderzocht hoe verdere aantasting door bijvoorbeeld temperatuur, licht en vochtigheid van de werken uit de collectie is te vertragen of te stoppen, en ze toch gedeeld kunnen blijven met het publiek. Intensieve samenwerking heeft geleid tot een verdere

invulling van vier *work packages*; alle onderzoekers voor de verschillende betrokken disciplines zijn aangesteld, en om het onderzoeksveld te definiëren en af te bakenen werd een projectplan opgesteld. Verschillende werkgroepen van het project onderzochten de specificaties van de onderzoeksinstrumenten en parameters voor het onderzoek naar individuele schilderijen, dit als voorbereiding op experimenten ter plekke. Een voorstel voor een PhD-onderzoek werd goedgekeurd en startte op 1 mei 2021 aan de Technische Universiteit Eindhoven. Een PdEng-kandidaat ontwikkelde de eerste stappen in kunstmatige intelligentie om verkleurde schilderijen terug te brengen naar hun originele staat.

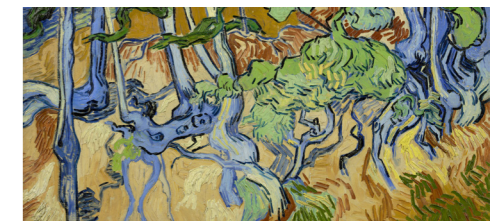
Op 28 juli werd door wetenschappelijk directeur Wouter van der Veen van het Franse Instituut Van Gogh in samenwerking met de experts van het Van Gogh Museum onthuld dat een historische foto was ontdekt waarop de exacte locatie is te zien waar Vincent van Gogh zijn laatste schilderij, *Boomwortels*, schilderde. Vorig jaar ontdekte hij al de vermoedelijke locatie op basis van een oude Ansichtkaart. Het is bijzonder dat die precieze plek ook nu nog zo lijkt op wat Van Gogh in 1890 vastlegde.

In september kondigde het Van Gogh Museum de ontdekking aan van een nieuw werk van Vincent van Gogh: *Studie voor 'Worn out'* uit 1882. *Worn out* is een van de krachtigste figuurtekeningen uit Van Goghs Haagse periode. In brieven aan zijn broer Theo en zijn vriend Anthon van Rappard beschreef Van Gogh uitvoerig hoe deze tekening tot stand kwam. Dankzij de ontdekking van de eveneens karaktervolle studie – in bezit van een particuliere eigenaar die anoniem wenst te blijven – kreeg het museum een bijzonder kijkje in dat werkproces. Na uitvoerig onderzoek door de Van Gogh Museum-onderzoekers kon deze tekening worden toegevoegd aan Van Goghs oeuvre: zo'n gebeurtenis komt zelden voor.

Historische foto waarop de exacte locatie is te zien waar Vincent van Gogh zijn laatste schilderij *Boomwortels* schilderde. Anoniem, *Heuvel met zittende man, Rue Daubigny, Auvers-sur-Oise*, ca. 1907. Collectie Fabrice Dassé, Pontoise (Frankrijk).

De plek in Auvers-sur-Oise waar Van Gogh *Boomwortels* geschilderd zou hebben (foto 2020).

Vincent van Gogh, *Boomwortels*, 1890. Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting).

Een nieuw aan Van Gogh toegeschreven werk: Vincent van Gogh, *Studie voor 'Worn out'*, rond 24 november 1882. Privécollectie.

Rechts: Georges Lacombe, *Rode pijnbomen*, 1894-1895. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij).

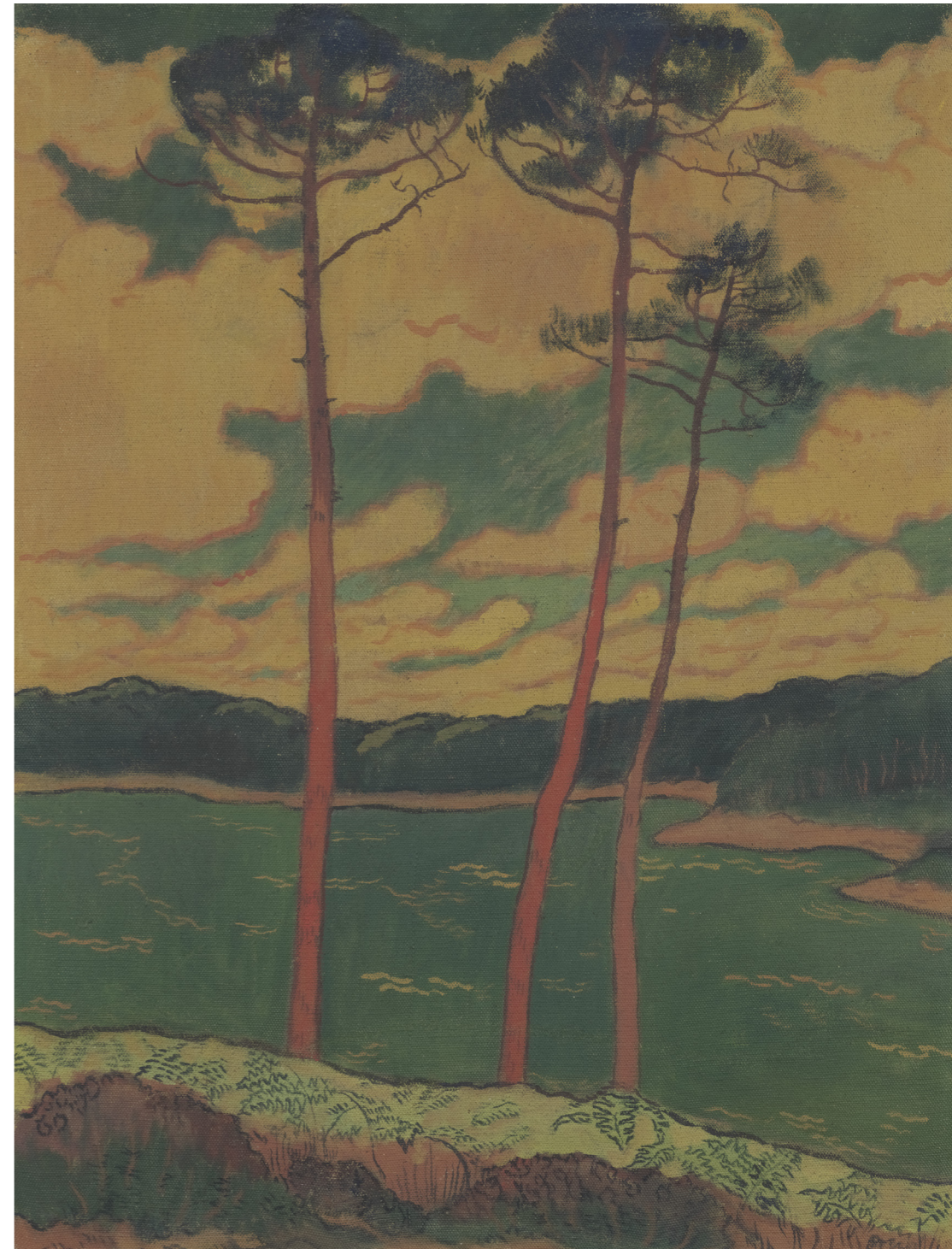
Tot slot ving fase twee van het omvangrijke digitaliseringsproject Van Gogh Worldwide aan; naast de werken in Nederland wordt nu begonnen met het toevoegen van alle informatie over de Van Gogh-schilderijen en -tekeningen in buitenlandse collecties. Samen met het RKD en het Kröller-Müller Museum en partner Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt het platform met alle basisinformatie over Van Goghs oeuvre steeds verder uitgebreid.

Aanwinsten

In januari 2021 werd met steun van de VriendenLoterij de koop gesloten voor vier bijzondere stukken uit de Josefowitz-collectie. Het betrof onder andere twee werken van de veelzijdige Franse kunstenaar Georges Lacombe: het bijzondere doek *Rode pijnbomen* (1894-1895) uit zijn vroege carrière, waar de invloed van Japanse prenten duidelijk is te herkennen – bijvoorbeeld aan het kleurgebruik en de keuze voor het verticale formaat – en de houtsnede *Bretonse dans* (1893-1894) die de verbinding laat zien tussen de schilder- en tekenkunst en de grafiek uit die tijd. Deze werken vormen een belangrijke aanvulling op de Nabis-werken en op de stukken verbonden aan Pont-Aven in de museumcollectie.

Daarnaast verwierf het Van Gogh Museum met steun van de VriendenLoterij en The Yellow House-leden een aquarel van Henry Somm, die de beroemde Franse actrice Sarah Bernhardt voorstelt. Somm behoorde tot de moderne kunstenaars in Parijs en kende de broers Van Gogh persoonlijk; Theo en Vincent kochten verschillende prenten van hem.

Aan het eind van het jaar werden vier zeldzame prenten van de Amerikaanse kunstenaar Mary Cassatt verworven. Cassatt behoorde tot de eerste generatie impressionisten en was een tijdgenoot van Vincent van Gogh.

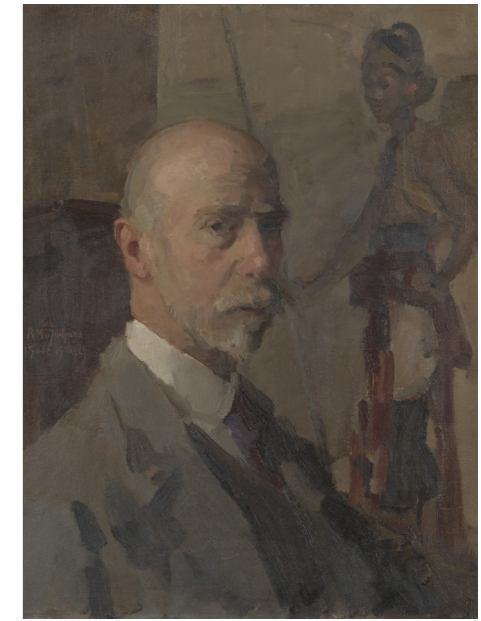

De nieuwe aanwinsten verkeren in uitzonderlijk goede staat en worden gezien als absolute hoogtepunten uit haar oeuvre. De aankoop van de vier werken van Cassatt werd volledig mogelijk gemaakt door genereuze ondersteuning van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, Liesbeth van Dorp Fonds, Marijke Laarhoven Fonds en Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House. Het nieuws over deze aankoop werd begin 2022 naar buiten gebracht.

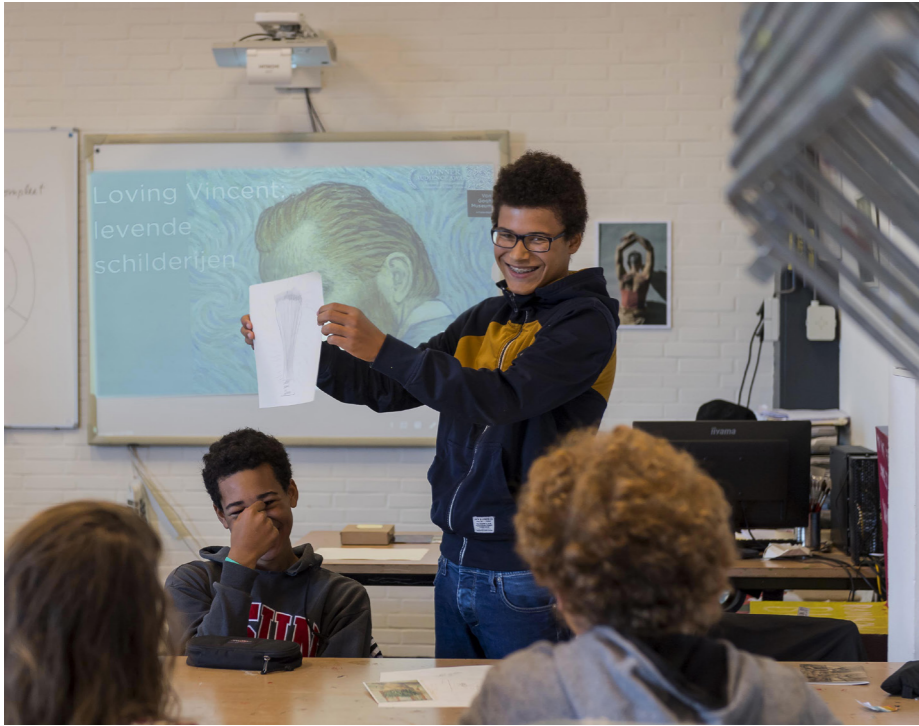
De Mesdag Collectie ontving *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond* (1919) van Isaac Israels, als een schenking van mevrouw Chavoix-Jodjana. Israels was bevriend met de Indonesische danser Raden Mas Jodjana, en schilderde hem meerdere keren.

Heel af en toe wordt in een mooie antiquarische bron een beschrijving aangetroffen van een of meerdere kunstwerken uit de museumcollectie. Dit jaar verwierf de bibliotheek van het Van Gogh Museum het tweedelige boekwerk *Manet raconté par lui-même* (1926) van Étienne Moreau-Nélaton. Kunstkenner Moreau-Nélaton beschrijft hierin het leven en werk van Manet, onder meer diens schilderij *De pier van Boulogne-sur-Mer* en een aantal van diens prenten uit onze collectie.

Mary Cassatt, *De brief* (1890-1891); *Badende vrouw* (1890-1891); *Het doorpassen* (1890-1891); *In het theater* (ca. 1880). Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House).

Isaac Israels, *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond*, 1919. Van Gogh Museum, Amsterdam, ter plaatsing in De Mesdag Collectie, Den Haag (legaat mevr. Chavoix-Jodjana).

Het digitale onderwijsplatform *Van Gogh op school* biedt gratis interactieve lessen voor het primair en voortgezet onderwijs.

Educatie

Met financiële steun van de Stavros Niarchos Foundation ontwikkelde het Van Gogh Museum het digitale onderwijsplatform *Van Gogh op School*, in samenwerking met Lesson-Up. Dit platform, beschikbaar in Nederlands en Engels, maakt het mogelijk dat leraren van het primair en voortgezet onderwijs gratis interactieve lessen aan hun scholieren kunnen geven, om daarmee het leven en werk van Vincent van Gogh te ontdekken. Dit jaar werden de lesoverzichten ruim 68.850 keer bekeken en werden meer dan 10.000 lessen gebruikt, van begin tot eind. Ook lanceerde het museum dit jaar *fièremment* het Franse onderwijsplatform: *Van Gogh à l'école!*

Met het outreach-programma *Van Gogh gaat naar school* werden in totaal 103 gastlessen gegeven op scholen in focuswijken in de Randstad, die 2.134 leerlingen bereikten. Ook werd een pilot uitgevoerd voor het programma voor het voortgezet onderwijs, waarmee 6 klassen werden bereikt.

Tijdens de Familiedagen in juli, augustus en oktober was er een mooi en breed aanbod van activiteiten voor kinderen, dat goed werd bezocht: met gratis familierondleidingen, een theatrale rondleiding, kinderworkshops, tekenkarren en XL kleurplaten. De geplande Familiedagen in de kerstvakantie moesten worden afgelast vanwege de lockdown.

Online werd de workshopserie *Teken het boerenleven* aangeboden, in het kader van de tentoonstelling *De aardappeleters*. Hierbij kwamen drie verschillende onderwerpen aan bod die Van Gogh tijdens zijn verblijf in Nuenen tekende: handen, gezichten van boeren en het (boeren)landschap. Aan het eind van de drie afleveringen konden deelnemers deze onderwerpen vanuit eigen perspectief in Vincents stijl tekenen. De tekenworkshopserie werd mogelijk gemaakt door de hoofdpartner van het museum, Van Lanschot.

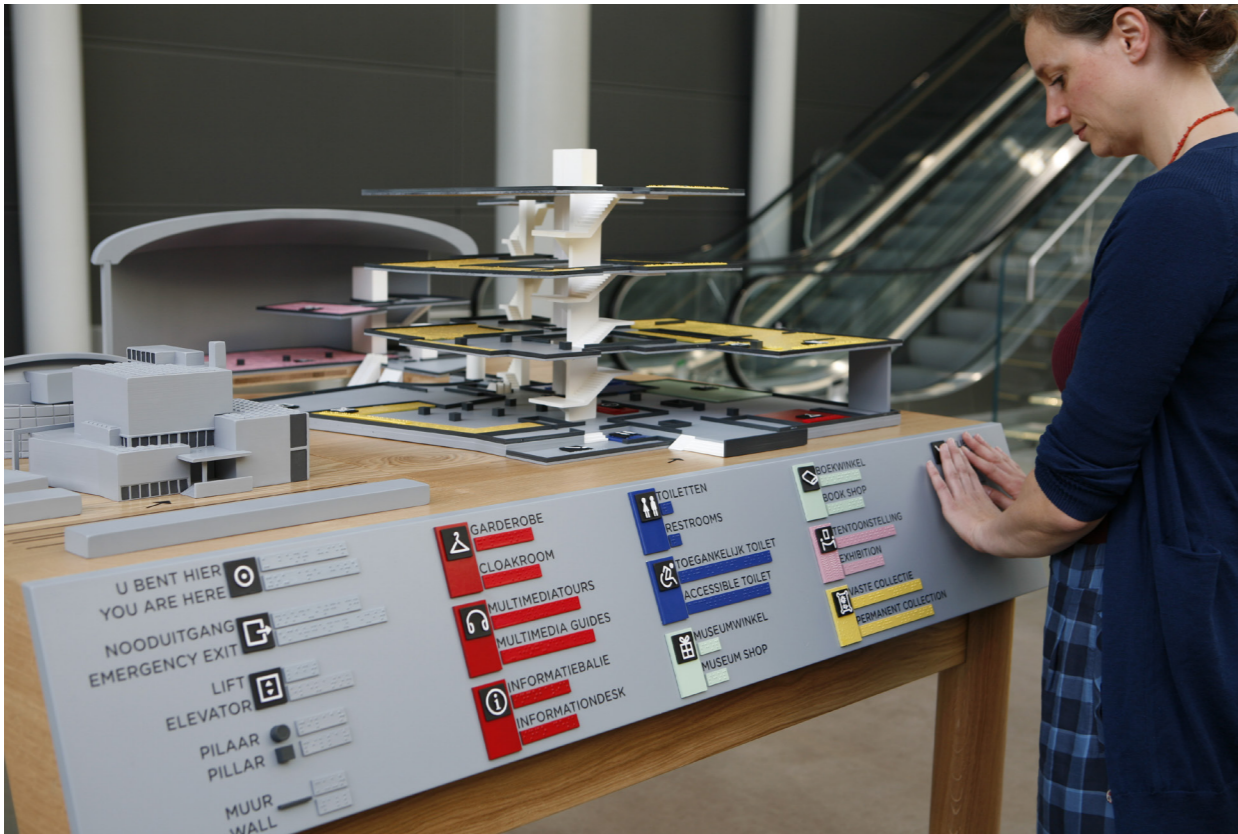
Daarnaast werd een stadswandeling met audiotour door Amsterdam ontwikkeld: *In de voetsporen van Vincent van Gogh*. Daarin is het verhaal te beluisteren van zestien locaties die

belangrijk waren voor Van Gogh, zoals het Trippenhuis, de Oosterkerk en het Rembrandthuis. De plattegrond en audiotour zijn gratis te downloaden van de museumwebsite, zowel in het Nederlands als in het Engels.

In de serie 'Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren', georganiseerd door The School of Life in Amsterdam, gaf Emilie Gordenker op 10 februari de eerste in een reeks van online colleges over de betekenis van Van Goghs schilderij *Boomwortels*, het laatste schilderij dat Van Gogh schilderde voor zijn zelfgekozen dood. Deze reeks, waarin twaalf Nederlandse museumdirecteuren een college verzorgden over een bijzonder werk in hun collectie, werd gevolgd door 3.250 deelnemers.

In de schoolvakanties zijn er tijdens de Familiedagen extra activiteiten voor kinderen.

Inclusief en divers

Via Fonds 21 kreeg het museum dit jaar steun om drie extra medewerkers met een biculturele achtergrond aan te nemen; het Fonds zegde eveneens toe het programma *Van Gogh verbindt* voor nog eens vier jaar te steunen. *Van Gogh verbindt* werd in 2021 gestart met de Verbinders: een groep medewerkers die het belang van een inclusief museum extra onder de aandacht brengt bij hun collega's. Door corona was het niet mogelijk activiteiten in het museum te organiseren. Er werd daarom buitenshuis gezocht naar locaties, waaronder Theater de Meervaart (Meervaart Studio), Studiezalen, Moslimstudenten Associatie Nederland en Bureau YAN. Meer dan veertig biculturele jongvolwassenen konden daar mee-

Sinds september staat in de entreehal een voelbare maquette van het museumgebouw om een bezoek aan het museum voor iedereen, maar vooral voor blinde en slechtziende bezoekers, gemakkelijker te maken.

doen aan *spoken word*- en schilderworkshops, waarbij ze meer leerden over de museumcollectie en ook persoonlijke verhalen konden delen.

Binnen het Van Gogh Museum vertegenwoordigen de Beeldbrekers jongvolwassenen met een biculturele achtergrond. Zij hebben een invloedrijke stem en dragen bij aan programma's, tentoonstellingen en samenwerkingen met externen die aansluiten bij een jong publiek. Door vragen te stellen als 'wat betekent het om in meerdere culturen te leven als jongvolwassene', 'wanneer mag kunst in een museum hangen', 'waarom bekijk je kunst in musea op een bepaalde manier' en 'hoe kunnen we het verleden in verbinding brengen met de wereld van vandaag', scheppen de Beeldbrekers nieuwe kaders en zorgen ze voor (zelf-)reflectie in het museumteam. Op 1 september 2021 startte een nieuwe groep: maak kennis met hen via www.vangoghmuseum.nl/beeldbrekers.

Ondanks de lockdown en thuiswerkadviezen konden de Beeldbrekers in de eerste helft van het jaar genoeg (online) organiseren: naast brainstorms en werksessies met verschillende collega's was Beeldbreker Yassin Tallih een van de Amsterdammers in de *Ongekend*-tentoonstelling. De presentatie *Grillige Groei* was nog lang te zien; Yassin en Carmène vertelden hierover in de vlog *My Daily Shot of Culture*. De Beeldbrekers hebben ook 'Beeldbrekerskaarten' ontwikkeld die in 2022 beschikbaar zijn in het museum. Elke kaart hoort bij een specifieke zaal in het museum, stelt vragen, geeft opdrachten en brengt de bezoeker dichter bij Van Gogh en zijn werk.

Voor het oudere publiek dat niet gemakkelijk naar het museum kan komen, werd voor de tweede keer de Hyundai x Van Gogh Museum Connection Day georganiseerd, waarbij ouderen in verbinding worden gebracht met het werk en leven van Van Gogh. In deze editie, op 1 oktober, werden bewoners van Brabantse zorginstellingen

De Beeldbrekers hadden tijdens de Museumnacht 2021 een eigen programma-onderdeel, waarbij bezoekers op basis van de brieven van Van Gogh geïnspireerd werden een eigen brief te schrijven en op te sturen.

In de multimediatour bij *De aardappelelers* konden bezoekers meer details ontdekken en luisteren naar citaten uit de brieven van Van Gogh.

verrast met een workshop schilderen waarin het werk *De aardappelelers* centraal stond.

Speciaal voor ouderen in woonzorglocaties ontwikkelde het Van Gogh Museum bovendien samen met Club Goud, ZZG zorggroep en de ouderen zelf een speciale pop-up expositie: *Het land van Van Gogh*. In de expositie stond Van Goghs liefde voor de natuur en het schilderen van landschappen centraal, en ze bevatte zeven afdrukken van werken als *Korenveld met kraaien* en *De aardappelelers*. Om ouderen met elkaar in gesprek te brengen, bood de expositie informatieve teksten met vragen bij elk kunstwerk, zoals: 'wat deed u vroeger op een stranddag?' Daarnaast waren er kleinere versies van de kunstwerken, die de bewoners in hun kamers kunnen bekijken. Met deze expositie werden 650 ouderen en hun begeleiders/families bereikt.

Omdat de drempel om naar het museum te gaan voor ouderen dit jaar hoog was, heeft Museum Plus Bus het alternatief *Topstukken on Tour* (gestart in 2020) voortgezet. Zestien replica's van meesterwerken uit zestien Nederlandse musea - waaronder Van Goghs *De Slaapkamer* -

Fatima Zahra, styliste en ambassadeur van Amsterdam Fashion College.

verbleven steeds gedurende twee weken in een verzorgingshuis. In deze tentoonstellingsperiode kwam ook een museumdocent langs om een inspirerende lezing te geven over de topstukken. In totaal konden 108 locaties van een tentoonstelling genieten. Op deze manier hebben in 2021 ruim 10.000 senioren in verzorgingshuizen kunnen proeven van kunst en cultuur.

Sinds 25 september staat in de entreehal van het Van Gogh Museum een voelmaquette van de binnen- en buitenkant van het museumgebouw. De maquette is bedoeld om een bezoek aan het museum voor iedereen, maar vooral voor blinde en slechtziende bezoekers, gemakkelijker te maken. De maquette werd mogelijk gemaakt dankzij de steun en expertise van het Bartiméus Fonds en Stichting Accessibility.

Het Van Gogh Museum sloeg het afgelopen jaar opnieuw de handen ineen met het Amsterdam Fashion College voor een onderwijsprogramma van advies- en projectbureau BUREAU YAN. Een project waarin jong talent en startende ondernemers de kans krijgen om zich creatief en zakelijk te ontwikkelen op het gebied van

duurzame mode. In een programma van acht weken gingen deelnemers aan de slag in workshops en in gastcolleges van mode- en kunstprofessionals. Deze tiende editie stond in het teken van *De aardappelelers*. De deelnemers presenteerden hun eindresultaten - met onderwerpen als personal branding, ondernemerschap, creativiteit en duurzaamheid - voor de jury. Die bestond uit onder anderen Anbasja Blanken (oprichter en creatief directeur ALA BLANKA) en Laurine van Rooijen (manager Business to Business Van Gogh Museum Enterprises).

Digitaal

Voor de eerste helft van het jaar was er van alles te beleven op de museumwebsite. Om het publiek alvast een indruk te geven van de tentoonstelling *Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen* toonde het museum online een selectie hoogtepunten uit de expositie met de bijbehorende verhalen. In een succesvolle reeks online colleges werden deze hoogtepunten door onze eigen kunstexperts toegelicht: *Munch en Münster*, door senior conservator Maite van Dijk, *Meesters van de prentkunst* door senior conservator Fleur Roos Rosa de Carvalho en *Vroege Van Gogh-tekeningen* door senior onderzoeker Teio Meedendorp. In totaal werden 1.834 tickets verkocht en 1.102 gratis tickets beschikbaar gesteld, onder andere aan leden van de tentoonstellingspartner Vereniging Rembrandt. Ook bij de tentoonstelling *De aardappelelers. Misser of meesterwerk?* werd een bijzonder online evenement aangeboden. De bekende *24Kitchen*-tv-kok Hugo Kennis werd door Bregje Gerritse - conservator van de tentoonstelling - rondgeleid, en hij ging met haar in gesprek. Deze rondleiding werd mogelijk gemaakt door Van Lanschot.

De vernieuwde website van het Van Gogh Museum viel in de prijzen dit jaar: in de categorie

Design won de site de bronzen GLAMi Award, voor 'krachtige verhalen en het creëren van een digitale Van Gogh-wereld', en twee Webby Awards ('Oscars van het internet'), zowel van de jury als van het publiek in de categorie *Website and Mobile Site, Cultural Institutions*.

Dit jaar werd de mijlpaal van 2 miljoen volgers op Instagram bereikt: in tijden van corona is het verheugend dat zoveel mensen Van Gogh en het Van Gogh Museum online hebben weten te vinden. Het museum heeft ruim 9 miljoen volgers op social media. Deze loyale fanbase wordt dagelijks bediend om op die manier een maximaal engagement te behalen. Tegelijkertijd doet het museum onderzoek, om daarmee onze online bezoekers beter te kunnen begrijpen en ons aanbod te verbeteren.

Facebook Van Gogh Museum	2.500.000
Facebook Vincent van Gogh	2.800.000
Facebook group 'Van Gogh Inspires'	82.000
Instagram	2.100.000
Twitter	1.650.000

Aantal volgers Van Gogh Museum op diverse social media, cijfers december 2021.

Pers en publiciteit

Naast de onverminderd grote mediabelangstelling in binnen- en buitenland en in traditionele en nieuwe media voor tijdelijke tentoonstellingen, aanwinsten en andere online en offline activiteiten, kon dit jaar extra aandacht worden gegenereerd voor de kwetsbare positie van de culturele sector tijdens de pandemie en die van het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie in het bijzonder. Zo verschenen er diverse interviews met directeur Emilie Gordenker in de media over het museum in coronatijd, waaronder in *The New York Times*, *het Parool* en *het Algemeen Dagblad*.

Ook sprak ze in de podcast *Crisis de baas* van BNR over de gevolgen van de coronapandemie voor het museum; van het afblazen van tentoonstellingen tot verbinding houden met de medewerkers.

Museumpublicaties

De succesvolle uitgave *Meesterwerken in De Mesdag Collectie* werd herzien; met meer aandacht voor de vrouwelijke kunstenaars in de collectie en een nieuwe Franse editie, om de bekendheid van deze belangrijkste collectie werken van de Franse schilders van Barbizon buiten Frankrijk te vergroten. De aanpassing van deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt met steun van Gifted Art.

Bij de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* gaf het bijbehorende publieksboek *De aardappeleters: Van Goghs eerste meesterwerk* antwoord op die vraag. Bregje Gerritse beschreef hoe zorgvuldig Van Gogh te werk ging bij het voorbereiden en het uiteindelijk schilderen van deze 'meesterproef' waarmee hij zo graag wilde doorbreken als kunstenaar.

Op 18 april 2021 verscheen in *The New York Times Magazine* het artikel 'The Woman Who Made Van Gogh' van de gerenommeerde schrijver Russell Shorto. Op basis van interviews met Hans Luijten, Willem van Gogh en Emilie Gordonker schreef hij over het levensverhaal van Jo van Gogh-Bonger, gebaseerd op de door Hans Luijten geschreven uitgebreide biografie *Alles voor Vincent* (2019).

Een langgekoesterde wens werd gerealiseerd met het digitaal toegankelijk maken van een reeks standaardwerken van het Van Gogh Museum in de Van Gogh Museum Library, waaronder de bestandscatalogi, Van Gogh Studies en Van Gogh-publicaties die niet meer in druk zijn, aangevuld met 19de-eeuwse boeken die

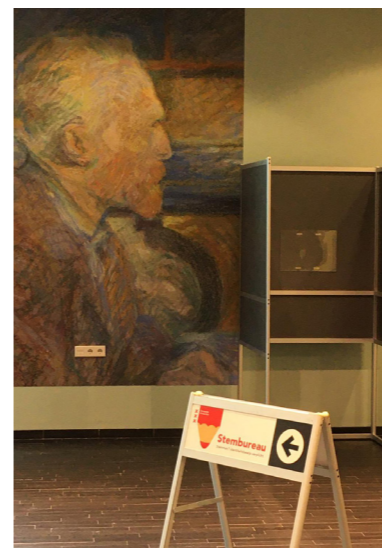
Van Gogh zelf in zijn boekenkast had staan. Deze digitale Van Gogh Museumbibliotheek werd gerealiseerd in samenwerking met Digitale Werken en is te vinden op www.archive.org/details/vangoghmuseumlibrary.

Evenementen en samenwerkingen

Op Van Goghs verjaardag (30 maart) was er een bijzonder live-online concert van de talentvolle pianist Stein van Eden, werkzaam bij ASML. Na een inleiding door Willem van Gogh speelde hij naast de *Zonnebloemen* het gevoelige pianostuk *Piece d'Eau* van Maurice Ravel.

Het thema van de Museumnacht op 6 november – die live kon doorgaan – was *Van Gogh vertelt*. Met workshops werd het verteltalent van bezoekers blootgelegd, buiten maakte Nanna de Jong live een muurschildering, en installaties in het museum nodigden mensen uit hun persoonlijke verhaal te delen. Bij het programma-onderdeel 'Schrijven met de Beeldbrekers', werden bezoekers op basis van de brieven van Van Gogh geïnspireerd een eigen brief te schrijven en op te sturen. Daarnaast maakten de Beeldbrekers illustraties die werden geprojecteerd in de Rietveldhal en afgedrukt op kaarten, samen met een citaat van Van Gogh. Ook kon je panelgesprekken volgen of de storytelling-tour van Mezrab, The House of Stories, beluisteren in het museum. Op de muziek van Radio Tempo Não Para en Yallah! Yallah! werd tot middernacht gedanst.

Hoe klinkt een Van Gogh? Het Van Gogh Museum was in 2020/2021 een van de veertien deelnemende musea van de landelijke muziekcompetitie Art Rocks Museumronde. Op 16 april vond deze in het Van Gogh Museum plaats. KEEK, Hickie, Jack Juda, YOUNG KICKA, ELLE, Lola Cedès en Olaf Putker streden voor een plek in de finale in Paradiso. Cesar Majorana sprak met ambassadeur S10 en gastjurylid Bregje Gerritse

Op 17 maart, tijdens een lockdown, was het museum tijdelijk open als stembureau voor de landelijke verkiezingen, als een van de 470 stemlocaties in Amsterdam.

Panelgesprekken over de kracht van verhalen en vertellen tijdens de Museumnacht.

Tijdens de Museumnacht kon in het museum worden gedanst.

(onderzoeker bij het Van Gogh Museum). De acts voerden hun nummers live op, voor *De slaapkamer* van Van Gogh.

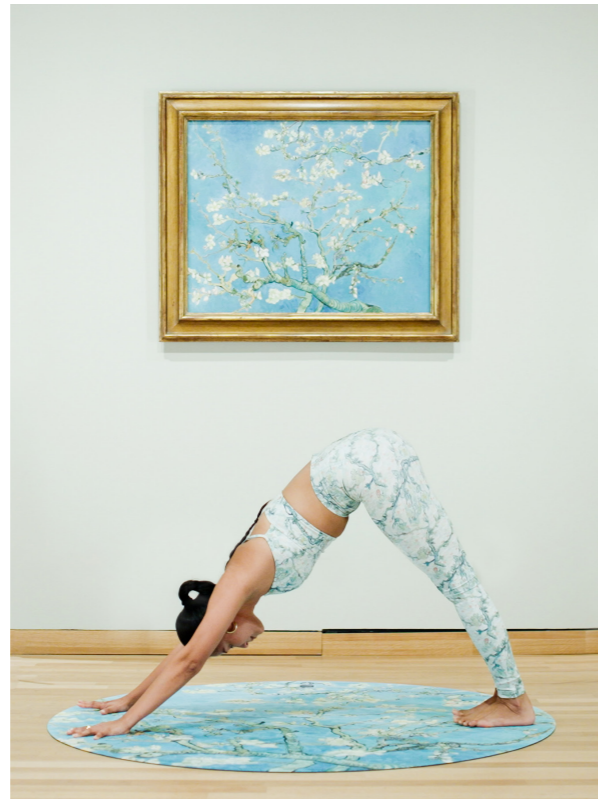
Het Van Gogh Museum gaf uiting aan de samenwerking met Japan, waar in de zomer de Olympische en Paralympische Spelen plaatsvonden. Het museum nam als enige Nederlandse culturele instelling deel aan de TeamNL Tokyo Expo, een digitaal platform waarin sport, cultuur en business werden gecombineerd. Op 9 juli werd een cultureel en sportief live event over Van Gogh & Japan georganiseerd. Ook was het museum te zien op de Innovatieparade, waarbij de bijzondere samenwerking met Fujifilm werd belicht, over de speciale techniek die werd ontwikkeld om 3D-reproducties van Van Goghs kunstwerken te maken.

Ondernemend

Het Van Gogh Museum werkt samen met verschillende licentiepartners aan unieke, duurzame producten, aangepast aan en aansluitend op een bepaalde markt of cultuur en gebaseerd op de collectie van het Van Gogh Museum en het verhaal van de kunstenaar.

Dit jaar won de productlijn uit de samenwerking tussen Blueprint Collections en het Van Gogh Museum de jaarlijkse Brand & Lifestyle Licensing Award in de categorie Best Brand Licensed Gifting Product or Range. Voor het ontwerp van deze productlijn met bureau-accessoires en cadeauartikelen werden verschillende brieven en schilderijen uit de collectie van het museum, gebruikt.

Met het duurzame Britse beautymerk Floral Street lanceerde het museum dit jaar het eerste eau de parfum 'Sunflower Pop', geïnspireerd op Van Goghs werk. Een frisse, 'optimistische' geur met citrus- en fruittonen, gecreëerd door meesterparfumeur Jérôme Epinette. Ook met Royal Talens sloeg het museum de handen ineen:

De capsulecollectie Van Gogh Museum x Manduka.

vanaf mei 2021 was de nieuwe creatieve collectie beschikbaar, met teken- en schildermaterialen voor zowel de hobbyist als de beginnende en ervaren kunstenaar. Yoga- en fitnessmerk Manduka en het Van Gogh Museum lanceerden hun eerste capsulecollectie met een aantrekkelijke yoga- en fitnesslijn. Er werd een speciale online yogales georganiseerd bij de introductie, vanuit het museum. Tot slot had het museum een zeer succesvolle introductie met Playmobil, waarbij enkele sets exclusief voor het Van Gogh Museum zijn gemaakt.

Om het verhaal van Vincent van Gogh te vertellen aan mensen die niet naar het museum

kunnen reizen, is de *Meet Vincent van Gogh Experience* ontwikkeld; na succesvolle edities in Barcelona, Londen en Lissabon in 2020-2021, opende de Experience op 30 september (open t/m 9 januari 2022) de deuren in Madrid. Deze educatieve Van Gogh-presentatie trok meer dan 90.000 bezoekers en de pers was enthousiast. De Experience past in de museummissie om een divers internationaal publiek te bereiken en te inspireren met het werk en leven van Vincent van Gogh.

Medewerkers

Het jaar 2021 vroeg van de medewerkers opnieuw flexibiliteit en aanpassing. Het thuiswerken betekende veel voor de onderlinge samenhang, de overlegstructuur en de sfeer. Elke maand werd een digitale bijeenkomst georganiseerd, 'Samen in Gesprek', waarbij actuele onderwerpen die in de organisatie speelden, aan bod kwamen, zoals de wijziging van de juridische structuur, het nieuwe cultuurkompas en uiteraard de stand van zaken rondom corona. Ook kwamen collega's aan het woord die vertelden over de projecten waar ze op dat moment mee bezig waren. Ter voorbereiding op de heropening van het museum op 5 juni stond de maand mei in het teken van het 'Back to Vincent'-programma, om zo de medewerkers op inspirerende en speelse wijze voor te bereiden op de terugkeer naar de werkvloer. Er werden onder andere schilderworkshops, online museumrondleidingen en hospitality-trainingen aangeboden. Al deze activiteiten, ontwikkeld door de HR-afdeling, stonden in het teken van verbinding met de werkvloer en de collega's.

Voor iedereen was de heropening op 5 juni een feestelijke dag; eindelijk konden het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie de deuren weer openen en bezoekers gastvrij onthalen. Vanwege de versoepeling van de coronamaatregelen konden medewerkers ook

weer gedeeltelijk op kantoor gaan werken; het was nog een hele puzzel om voldoende afstand en veiligheid te waarborgen. Vanaf september gingen de meeste medewerkers op advies van de overheid toch weer thuiswerken.

Alle medewerkers konden vanaf juli gebruikmaken van het online platform Gezondeboel, met een breed aanbod van trainingssessies, te volgen op eigen initiatief en in eigen tempo. Omgaan met stress, gezond blijven, prioriteiten stellen en in balans blijven waren enkele onderwerpen van deze trainingmodules.

Financiën

Vanaf maart 2020 werd al een flink aantal maatregelen genomen om daarmee het kostenniveau aan te passen aan de nieuwe realiteit, die als gevolg van de coronapandemie was ontstaan. In 2020 betroffen deze maatregelen in de eerste plaats een forse inkrimping van het flexibele personeelsbestand, tijdelijke contracten en reductie van out-of-pocketkosten. In 2021 stelde de directie na een uitgebreide analyse een nader plan met aanvullende bezuinigingsmaatregelen op, die nodig zijn om de komende jaren financieel gezond te blijven. In de eerste plaats werden organisatorische maatregelen doorgevoerd, waardoor afdelingen efficiënter en kostenbesparender zijn gaan werken. Bij De Mesdag Collectie werden de openingstijden gewijzigd naar drie dagen in de week en er werden geen tentoonstellingen georganiseerd – dat zal ook gelden voor 2022. In het Van Gogh Museum zullen voorlopig geen presentaties hedendaagse kunst worden georganiseerd. Bijzondere projecten, zoals de ontwikkeling van het pand aan Museumplein 4, werden stopgezet. De algemeen directeur leverde, op eigen initiatief, 10% van haar bruto jaarsalaris in in 2021. Hoewel gedwongen ontslagen beperkt zijn gebleven, betekenden

De Van Gogh Museum Shop.

deze maatregelen dat het Van Gogh Museum van drie vaste medewerkers afscheid moest nemen.

Het Van Gogh Museum kreeg overheidssteun vanuit een aantal overheidsregelingen. In totaal werd 9,4 miljoen euro steun ontvangen uit het tweede aanvullende steunpakket voor de culturele en creatieve sector. Daarnaast werd 6,2 miljoen euro steun ontvangen uit de loonkostensubsidie NOW en de regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten. Deze steun was hard nodig voor een sluitende exploitatierekening, naast de maatregelen gericht op kostenbeheersing en reorganisatie binnen het museum. Het niet-bestede deel van de in 2021 ontvangen subsidie zal worden ingezet ter dekking van het begrote verlies over 2022. De verwachting is dat er over 2022 een verlies zal worden gerapporteerd van 6 miljoen tot 12 miljoen euro, afhankelijk van meer of minder maatregelen tot sluiting en beperkingen vanwege de gevolgen van de coronapandemie in 2022.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) vergaderde dit jaar tien keer met de directie. In twee vergaderingen schoof een lid van de Raad van Toezicht (RvT) aan. Extra overlegvergaderingen aan het begin van het jaar gingen over de reorganisatie. Andere belangrijke onderwerpen waren de aanstelling van de zakelijk directeur, de fusie van het Van Gogh Museum met zijn dochtervennootschappen, en de vereenvoudiging van de systematiek voor Beoordelen & Ontwikkelen. Ook werkte de OR met de afdeling HR aan een update van personele regelingen. Het plan van aanpak voor de Risico-inventarisatie & Evaluatie van het kantoor aan de Gabriël Metsstraat stond eveneens geregeld op de agenda. Eind 2021 bereidde de OR de verkiezing van een nieuwe OR voor. Op de sluitingsdatum voor aanmelding bleek dat er geen verkiezingen nodig waren.

Van Gogh Europe

Stichting Van Gogh Europe is een samenwerkingsverband tussen Europese locaties en collecties die verbonden zijn met het leven en werk van Vincent van Gogh. Zij streeft ernaar om Van Goghs culturele erfgoed voor een breed publiek toegankelijk te maken om huidige en toekomstige generaties te inspireren, te verenigen en aan te spreken. Het Van Gogh Museum is nauw betrokken bij Van Gogh Europe en levert zowel de voorzitter (Alain van der Horst) als de projectmanager (Sarah Dekker).

Dit jaar heette Van Gogh Europe twee nieuwe partners welkom: de toerisme-organisatie Atout France en de stad Asnières-sur-Seine. Binnen het bestuur werd afscheid genomen van penningmeester Lies Boelrijk (Director of Marketing & Business Development van het Kröller-Müller Museum), die vanaf de start van het netwerk betrokken is geweest. Ellen ter Hofstede (Hoofd Publiekszaken van het Drents Museum) is benoemd tot de nieuwe penningmeester.

Er waren succesvolle samenwerkingen met zowel de International Business School ESSEC als met de ICS Business School in Parijs, wat tot mooie en vruchtbare interactie met de internationale studenten heeft geleid.

4

Partners en
steungevers

2021 werd door de aanhoudende coronapandemie opnieuw gekenmerkt door verschillende sluitingen van het Van Gogh Museum. Ondanks of juist door deze uitdagende tijden heeft het museum overweldigende steun mogen ontvangen van alle donateurs en partners, waarvoor het ontzettend dankbaar is. Vanwege de financieel uitdagende positie van het museum is deze steun nu en in de toekomst belangrijker dan ooit.

Doordat het persoonlijke contact en het bezoeken van het museum moeilijker was, werden er creatieve manieren gevonden om met vrienden, donateurs en partners in contact en betrokken te blijven. Daarnaast heeft het museum in de maanden dat het wél open was inspirerende bijeenkomsten en openingen kunnen organiseren. Samen met alle fondsen en stichtingen, corporate partners en particuliere donateurs heeft het inspirerende verbindingen kunnen maken en prachtige resultaten geboekt, waarvan er hieronder een aantal is uitgelicht.

En dankzij de aanvullende ondersteuning van de overheid en de structurele bijdrage van het ministerie van OC&W kan het Van Gogh Museum invulling blijven geven aan zijn missie. Het museum heeft u gemist en hoopt u snel weer te mogen verwelkomen.

Activiteiten

Dankzij de steun van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap kan het Van Gogh Museum invulling geven aan zijn missie.

Founder

Vincent van Gogh Stichting

De Vincent van Gogh Stichting droeg financieel bij aan de Engelse vertaling van *Alles voor Vincent: het leven van Jo van Gogh-Bonger* en aan de tweede fase van *Van Gogh Worldwide*, een digitaal platform voor alle wetenschappelijke kennis en informatie over het werk van Vincent van Gogh.

Founding partner

Founding partner Sompo Japan is het grootste Japanse schadeverzekeringsbedrijf; het werd opgericht in 1888 en is sinds 1995 ook actief in Europa. Mede dankzij hun steun werd het nieuwe entreegebouw (ontworpen door Kisho Kurokawa Architect & Associates) in september 2015 werkelijkheid.

Hoofdpartners

In 2021 is de BankGiro Loterij samengegaan met de VriendenLoterij. Daarmee werd de VriendenLoterij al sinds 1998 een van de grootste financiële partners van het museum. Het Van Gogh Museum ontving in 2021 ruim 2 miljoen euro ten behoeve van het aankoopfonds, waarmee de collectie kon worden verrijkt.

Van Lanschot is partner in cultureel vermogen en steunde het museum in het zowel fysiek als online toegankelijk houden van het museum en zijn collectie. Dat deed Van Lanschot dit jaar onder andere met het mogelijk maken van een online rondleiding door de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?*, alsmede

met een driedelige online teken-workshopserie 'Tekenen het boerenleven', waar belangstellenden leerden tekenen in de stijl van Van Gogh. Daarnaast waren er ook lezingen en webinars over het leven en werk van Van Gogh en zijn tijdgenoten.

Als Partner in Science doet ASML samen met het museum onderzoek naar methoden om het behoud van de wereldberoemde schilderijen van Vincent van Gogh te optimaliseren. De samenwerking tussen het Van Gogh Museum en ASML richt zich bovendien op het mogelijk maken van educatieve activiteiten die leerlingen laten ervaren hoe belangrijk wetenschap en techniek zijn voor kunst en cultuur. ASML heeft geholpen bij het realiseren van de bouw van het 'Aardappeleters-atelier', een levensgrote maquette van 'De hut' van Van Gogh, waar diverse educatieve activiteiten werden georganiseerd gedurende de tentoonstelling

'In het Aardappeleters-atelier leren bezoekers de onderzoekende houding van Vincent van Gogh kennen. Net als Vincent kunnen zij experimenteren met kleur en licht. Nieuwsgierigheid is de start van ieder creatief proces, nieuwe kennis en vaardigheden. In dit atelier ervaren bezoekers straks zelf hoe de Brabander Vincent van Gogh artistieke grenzen verkende in zijn tijd in Nuenen, Nederlands erfgoed waar wij ons als organisatie nauw mee verbonden voelen. Deze tentoonstelling verdient het om gezien en ervaren te worden, door jong en oud.'

Lucas van Grinsven,
Head of Communications ASML

Het 'Aardappeleters-atelier' in de tentoonstelling *De aardappeleters*.

Emilie Gordenker (algemeen directeur Van Gogh Museum) en JP Lee (president en CEO Hyundai Motor Nederland) voor de Hyundai IONIQ 5 gehuld in *Amandelbloesem* (1890).

De aardappeleters. Ook is er een partnerfilm gerealiseerd: *A letter to Brabant*. De film bevat Van Goghs eigen woorden – uit brieven aan zijn broer – en viert de geest van innovatie en doorzettingsvermogen van de schilder.

Partners

DHL verbindt Van Gogh met de wereld. Hiermee zoekt het Van Gogh Museum samen met DHL Express de verbinding met de vele liefhebbers van Van Gogh, die zo – ook in deze coronatijd met de reisbeperkingen – zijn kunst toch dicht bij henzelf kunnen halen.

Samen met DHL Express is het mogelijk om aankopen in de online museumshop thuis te laten bezorgen, waar ook ter wereld. DHL neemt de verzendkosten van het museum voor eigen rekening, en eind 2021 zijn er succesvolle gesprekken gevoerd om de samenwerking verder uit te bouwen.

Hyundai verlengt het partnerschap met nog een jaar – tot eind 2022 – en organiseerde voor de tweede keer op de Nationale Ouderendag (1 oktober), de ‘Hyundai x Van Gogh Museum

Connection Day’ waarbij ouderen in Noord-Brabant workshops schilderen kregen aangeboden. Royal Talens, lid van de Van Gogh Museum Global Circle, stelde de schilders de benodigdheden ter beschikking.

In juni 2021 zetten het Van Gogh Museum en partner Takii de zonnebloem als een constante creatieve inspiratiebron in het zonnetje. Meesterbloemisten The Wunderkammer kregen hiervoor de vrije hand. Het resultaat: een Sunflower Flash, geïnspireerd op Van Goghs meesterwerk *Zonnebloemen* en op Takii’s ‘Sunrich – Van Gogh’s Favorite’ zonnebloemcollectie. De Sunflower Flash kleurde Amsterdam één dag zonnig geel, met opvallende zonnebloem-installaties op onverwachte plekken in de stad (Nieuwmarkt, Station Bijlmer ArenA en Mosplein). Aan het eind van de dag werden de zonnebloemen uitgedeeld aan enthousiaste voorbijgangers.

Samen met CelâVita ging het Van Gogh Museum op zoek naar manieren om ‘de nieuwe generatie aardappeleters’ te verbinden en te inspireren. Deze samenwerking is erop gericht

het belang van het behoud van het Nederlandse erfgoed voor huidige en toekomstige generaties te ondersteunen. Het partnerships commitment bestaat uit marketingondersteuning: zichtbaarheid in de winkel (verpakking / on pack win campagnes via retailpartners AH, Plus, Jumbo & Jan Linders), Social Media Campagne en promotie op landelijke Radio via 100%NL Barry Paf.

En ook dit jaar mocht het museum rekenen op de trouwe steun van Heineken, van uniek cultureel erfgoed in Amsterdam.

Het Van Gogh Museum is KLM Royal Dutch Airlines dankbaar voor het wederom ter beschikking stellen van een vliegbudget.

American Express heeft zich dit jaar aan het museum verbonden; beide partijen vinden elkaar in het streven naar duurzaam ondernemerschap en naar behoud van cultuur en culturele waarden.

Bloomberg maakt zich via Bloomberg Philanthropies samen met het Van Gogh Museum

sterk voor de toegankelijkheid van kunst door inspirerende workshops voor ouderen en kinderen, lezingen voor museumbezoekers over tentoonstellingen en recent onderzoek, en interactieve presentaties in de vaste collectie.

Vele andere sponsors droegen in 2020 het museum een warm hart toe en ondersteunden verschillende activiteiten, zoals de deelname aan de TeamNL Tokyo Expo waarbij het museum als eerste culturele instelling sport en kunst verbindt en waarmee het onze Japanse relaties kon inspireren. Champagne Taittinger stelden flessen champagne beschikbaar voor onze openingen en relaties. En traditiegetrouw werd tijdens de feestdagen ons museum opgefleurd door de grote kerstboom, gesponsord door Intratuin Amsterdam.

Het museum verwelkomde tevens drie nieuwe Global Circle-leden: Assa Abloy, CNX Freight en Smart Workplace.

De Sunflower Flash Amsterdam, in samenwerking met Takii Seed.

Fondsen en stichtingen

De ondersteuning door fondsen en stichtingen was ook dit jaar van grote waarde, waardoor het Museum impactvolle projecten kon realiseren. Ook kreeg het toezeggingen voor projecten die werden verschoven, en kwam er extra geld beschikbaar voor projecten die juist vanwege de gevolgen van de coronapandemie werden geïnitieerd.

Met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, Liesbeth van Dorp Fonds, Marijke Laarhoven Fonds en Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House kon het museum vier etsen van Mary Cassatt aankopen. De commissie van het Mondriaan Fonds adviseerde de aankoop mede mogelijkheid te maken omdat zij meent dat 'de prenten niet alleen technisch gezien van hoge kwaliteit zijn maar ook een interessante kijk bieden in de manier waarop vrouwen werden afgebeeld binnen een intieme huiselijke setting'.

De Vereniging Rembrandt leverde ook een inhoudelijke en financiële bijdrage aan de tentoonstelling *Ongekend*, de tentoonstelling over tien jaar bijzondere aanwinsten.

Van de meerjarige steun van Fonds 21 kon het museum de eerste fase van *Van Gogh verbindt* afronden. Met dit project is onderzocht hoe het museum relevanter kan zijn voor jongeren met een biculturele achtergrond. Drie meerjarige functies werden mogelijk gemaakt door Fonds 21 EXTRA, het initiatief voor noodhulp en een toekomstbestendige cultuursector.

Met Stavros Niarchos Foundation lanceerde het Van Gogh Museum dit jaar het Franse online educatieplatform *Van Gogh @ school*.

Samen met the Bank of America werd begonnen aan onderzoek en restauratie van Van Gogh's *Landschap bij avondschemering*.

Het Bartiméus Fonds en het landelijke expertisecentrum hielpen het museum met de ontwikkeling van een voelmaquette van het gebouw, waarmee een bezoek aan het museum voor blinde en slechtziende bezoekers toegankelijker wordt.

De Gerda Henkel Stiftung draagt bij aan het onderzoek naar het belang van dr. Paul Gachet (1828-1909) als verzamelaar van 19e-eeuwse kunst en als beschermheer van het werk van Van Gogh.

Voor De Mesdag Collectie maakte Stichting Gifted Art een nieuwe uitgave van *Meesterwerken in De Mesdag Collectie* mogelijk.

Van Gogh Museum Fonds

Eind 2020 werd het Van Gogh Museum Fonds opgericht. De statutaire doelstelling van het fonds is het bevorderen en al dan niet in materiële zin ondersteunen van de activiteiten van Stichting Van Gogh Museum. Het bestuur van het Van Gogh Museum Fonds bestaat uit vijf bestuursleden: Piet van der Slikke (voorzitter), Pieter Geelen (penningmeester), Marlies Cordia-Roeloffs (algemeen bestuurslid), Rien Meppelink (algemeen bestuurslid) en Maurine Alma (algemeen bestuurslid). Per 1 januari 2021 verkreeg het Fonds de ANBI-status, werd het beleidsplan vormgegeven en werden de plannen voor de werving van een Endowment verder uitgewerkt.

2021 was een overgangsjaar waarin al aangepaste periodieke schenkingen voor de oprichtingsdatum van het Fonds nog naar de Stichting Van Gogh Museum zijn gegaan en waarin alle eenmalige en nieuwe periodieke schenkingen en Fondsen op Naam naar het Fonds gingen. Vanaf 2022 en verder is het de bedoeling dat langzaam alle particuliere giften naar het Fonds overgaan. In het eerste jaar van de oprichting van het Fonds zijn geen aanvragen door het van Gogh Museum bij het Fonds gedaan.

Vriendenkringen

Het museum dankt de trouwe leden van de geefkringen Vincent's Friends, The Sunflower Collective, de Theo van Gogh Circle en The Yellow House voor hun genereuze steun in 2021. Het was dankzij corona opnieuw een uitdaging om de activiteiten te realiseren die we organiseren om onze donateurs bij het museum te betrekken. Desondanks zijn bijna alle leden trouw aan ons gebleven en heeft het museum zelfs een aantal nieuwe leden in alle kringen mogen verwelkomen.

De donaties van de The Sunflower Collective ondersteunden de tentoonstelling *De Aardappeleters. Misser of Meesterwerk?* De Theo van Gogh Circle maakte de positie

'Als jonge jongen werd ik al geraakt door de strijd die Vincent heeft gevoerd om een (unieke) kunstenaar te worden en de onvoorwaardelijke steun die hij hiervoor heeft gekregen van zijn broer Theo. En ik vind dat het Van Gogh Museum dit buitengewoon knap in beeld brengt en daarmee een zeer bijzondere positie heeft in de kunstwereld.'

Walter Blom, Theo van Gogh Circle

De leden van The Yellow House op Art trip naar Wenen.

van assistent-conservator Sara Tas mogelijk, tot september, en daarna van Franka Blok. En het museum is heel verheugd dat de leden van The Yellow House dit jaar mede konden bijdragen aan de verwerving van vier prenten van Mary Cassatt.

De jaarlijkse reizen voor onze relaties konden dit jaar weer doorgang vinden. In september en oktober was er een reis met The Sunflower Collective en de Theo van Gogh Circle om in de voetsporen van Vincent in Parijs te treden. De leden van The Yellow House zijn op de Art trip naar Wenen geweest in voorbereiding op de lang verwachte tentoonstelling over Gustav Klimt die eind 2022 in het museum te zien zal zijn. Het jaar werd afgesloten tijdens het verdiepingsontbijt van de Theo van Gogh Circle.

Nalatenschappen

Het Van Gogh Museum is initiatiefnemer en deelnemer van het platform *Nalaten aan cultuur*, dat zich richt op de bewustwording van de mogelijkheden van nalaten aan een culturele instelling.

Begin november 2021 werd de week van Nalaten aan Cultuur gelanceerd en werd de eerste landelijke campagne in die speciale week uitgerold. Bijna 50 deelnemende instellingen hebben de campagne geactiveerd. De campagne heeft geresulteerd in aantoonbaar meer bezoek van de websites van de deelnemende instellingen, alsmede in de eerste erflaters.

Overzicht partners en steungevers

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Founder

Vincent van Gogh Stichting

Founding partner

Sompo Japan

Hoofdparters

VriendenLoterij

Van Lanschot

ASML

Partners

CeláVita

DHL Express

Heineken N.V.

Hyundai Motor Netherlands B.V.

Takii Seed

Sponsors

American Express

Bloomberg L.P.

Champagne Taittinger (Cordier)

Intratuin Amsterdam

KLM Royal Dutch Airlines

Patrons Van Gogh Museum Global Circle

ABN AMRO

Aon Japan Group Nederland

Arcagna B.V.

ASSA ABLOY

AXA ART Nederland

Bazelmans Audio Visual

Cisco

CNX Freight Systems

Conservatorium Hotel

De Nederlandsche Bank N.V.

Hizkia Van Kralingen

Hokkaido Shimbun Press

Hotel de L'Europe

Hotel Okura Amsterdam

ICBC

IMAP Netherlands

Kikkoman Foods Europe B.V.

Lincoln International

Loyens & Loeff N.V.

Meerdervoort Vastgoedfondsen

Mizuho Bank Europe N.V.

Nomura Nederland N.V.

NTV Europe

Royal Talens

Smart Workplace

SRC Reizen

Takiya Co, Ltd.

The Asahi Shimbun

The Chunichi Shimbun

The Tokyo Shimbun

Yanmar Europe B.V.

Fondsen & stichtingen

AXA Research Fund

Bank of America

Bartiméus Fonds

Fonds 21

Fonds Sluyterman van Loo

Gerda Henkel Stiftung

IFPDA Foundation

Institut national d'histoire de l'art (INHA)

Mondriaan Fonds

Netherlands-America Foundation

PACCAR Foundation

Prins Bernhard Cultuurfonds

Stavros Niarchos Foundation

Stichting Gifted Art

Stichting RCOAK (Roomsche Catholiek Oude

Armen Kantoor)

The Getty Foundation

Turing Foundation

Vereniging Rembrandt

Vincent van Gogh Stichting

Ook bedankt het Van Gogh Museum de fondsen en stichtingen die in 2021 toekenning hebben gedaan voor projecten in de komende jaren, en de fondsen en stichtingen die anoniem wensen te blijven.

Fondsen op naam

Het Mijorumer Fonds

Dit fonds stelt zich ten doel een financiële bijdrage te leveren aan het Van Gogh Museum voor educatieve programma's, projecten en middelen. Dankzij deze bijdrage kan het museum het project *Van Gogh gaat naar school* realiseren.

Het Für Elise-VGM Fonds

Dit fonds streeft naar het leveren van bijdragen aan het toegankelijk maken van het Van Gogh Museum te Amsterdam voor een zo divers mogelijk publiek, met het doel mensen te verrijken en te inspireren. Het fonds bevordert het verrichten van onderzoek en het ontsluiten van deelcollecties (digitaal): schilderijen niet-Van Gogh, tekeningen niet-Van Gogh en Japanse prenten.

Het Van Gogh Museum Junior Curators' Fund

Dit fonds stelt zich ten doel de aanstelling en opleiding mogelijk te maken van junior conservatoren in het Van Gogh Museum, bij voorkeur pas afgestudeerden.

Het Mr. Cornelis Roozen Fonds

Dit fonds stelt zich ten doel ondersteuning te bieden bij aankopen en/of restauratie van werken die (met regelmaat) op zaal hangen, of bij de realisatie van (Nederlandse) catalogi ten behoeve van tentoonstellingen in het museum.

En de Fondsen op Naam die anoniem wensen te blijven.

Schenken Major Donors

Howard en Roberta Ahmanson

De toegezegde genereuze steun voor de periode 2019-2023 stelde het Van Gogh Museum ook in 2021 in staat een junior onderzoeker op te leiden tot Van Gogh-expert.

In 2021 ontvingen we een genereuze gift van Christie's Londen ten behoeve van het Endowment.

En de Major Donors die anoniem wensen te blijven.

Geefkringen

The Yellow House Life Members

Mark Pigott KBE KStJ
Triton Collection Foundation

The Yellow House

Howard en Roberta Ahmanson
De heer en mevrouw Van Beuningen - Dietrich
De heer en mevrouw Cheung Chung Kiu
Georgea Costa Netto en Hendrik Jan Blom
De heren A. Ekkelboom en L.M. Sondag
The Fanzhi Foundation for Art and Education
De heer en mevrouw Fentener van Vlissingen
Jan en Ariëtte Haars
De heer B.P. Haboltd
Eric en Hannah Heerema
De heer en mevrouw De Heus - Zomer
De heer J. Lee
De heer H. Lieve +
Orentreich Family Foundation
Piet van der Slikke en Sandra Swelheim
De heer en mevrouw Warburg
Mevrouw E. Wessels-van Houdt
Mevrouw L. Moerel en de heer J. Winter
Mevrouw Rosaline W.Y. Wong
De heer en mevrouw Wurfbain-van Schelle
De heer en mevrouw Van Zadelhoff

En degenen die anoniem wensen te blijven.

Theo van Gogh Circle

Lilian en Hein Beuth
Blom-de Wagt Foundation
Mevrouw C.A. Collier
De heer J. Brenninkmeijer en mevrouw G. Brenninkmeijer-Kristiansen
Ju Pais en Walter Overbeek
De heer H.A. van Rijbroek
Stichting Saphir
De heer D. Stolp en mevrouw A. Hamminga
De heer A. Verlinde en heer O. Hoes

The Sunflower Collective

M.B. Adopai
Anytime
De heer J. Baud en mevrouw F. Charbon
De heer A. Boogaarts en mevrouw W. Huisman
Roger van Boxtel en Judith van Emmerik
Mw. mr. P. de Bruin en dhr. G.A. de Rijk Christie's
Cobra Café
De heer H.F. Cohen
De heer P. da Costa
The Cultivist
Charles en Jan Davis
De heer en mevrouw Demuyndt
De heer A.J. Dijkstra
Mevrouw A. van Doorn en de heer G. Dekker
De heer P. van Duinen
Rukshana Edwards
Yuko Fuse
Moon Yueh Fong
Mevrouw M. Galjema
De heer en mevrouw Gerritse-Tuinema
De heer en mevrouw Van Gerwen
Hans en Manuscha de Haan-Koelega
Lumina Learning Nederland – Theo ten Hagen en Karolien Klerkx
De heer J. Hagenbeek
De heer A.C. van der Harst en Mevrouw M.T. Tricoit
De heer F.J. ter Heide
Mevrouw J. Hortulanus
Annemieke Kaasjager
Peter Kouwenberg en Ellen Schippers
Kuijpers
De heer H. Laauwen en mevrouw S. van den Brink
Mevrouw mr. E.A.S. Loudon
De heer J. Maas en mevrouw T.A. Maas-de Brouwer
Prethee Martina
Mevrouw H. van der Meij-Tcheng
Monica Melkert-León – Artomas
De heer R. Meppelink
De heer H.G. Meulmeester
De heer T. Noordoven
Mevrouw E.N. Nordmann en de heer J.R. Wikler

Norton Rose Fullbright
Mevrouw C. Paauwe-Meijer
Mevrouw C. Padula-Govaert
Partners at Work
De heer en mevrouw Van Riet
De heer P.H. van Rijn en mevrouw E. Patijn
De heer en mevrouw Salomons
De heer Adrian Sassoon
Mienke Swarttouw-Schaberg
De heer M.R.W. Scherpenhuijsen Rom
De heer en mevrouw Schmetz
Sotheby's
De heer K. Stelling
Mevrouw J.C.B. Straatman
De heer en mevrouw Tas
Mevrouw T. Teves
De heer P. Tieleman
De heer A.O. Veron
Jan en Jannemieke Verstijnen
Bas Visée en Annette Moll
Mevrouw S. Vorst
Ester de Vreede
De heer P. Wakkie
Mevrouw A.T.R. Wielinga-Venker
Mevrouw M. Wigger
De heer en mevrouw Van Wijnbergen

En degenen die anoniem willen blijven.

Vincent's Friends

En alle andere gulle gevers die via de website van het museum donaties hebben gedaan.

5

Missie en
geschiedenis

Missie

Het Van Gogh Museum inspireert een divers publiek met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Kernwaarden

Het Van Gogh Museum is authentiek, in verbinding en eigenzinnig.

Visie

Het Van Gogh Museum loopt voorop, is actueel en relevant. We kiezen ons eigen pad, verleggen grenzen en willen zo een origineel voorbeeld zijn voor, en vooral met anderen.

Geschiedenis

Na het overlijden van Vincent van Gogh, in juli 1890, gingen alle kunstwerken die hij had gemaakt en bezat naar zijn geliefde broer Theo in Parijs. Theo overleed in januari 1891, een halfjaar na Vincent. De weduwe van Theo van Gogh, Jo van Gogh-Bonger, beheerde vervolgens de collectie. Toen zij in 1925 stierf, kreeg haar zoon ir. Vincent Willem van Gogh de zorg over de werken van zijn oom. In 1962 heeft ir. V.W. van Gogh met de Staat der Nederlanden de overeenkomst gesloten dat hij zijn volledige collectie (schilderijen, tekeningen, brieven) overdroeg aan de Vincent van Gogh Stichting. De Staat verplichtte zich tegelijkertijd het Van Gogh Museum te bouwen, om daarmee te waarborgen dat deze collectie voor iedereen en voor altijd toegankelijk zou zijn.

Het Van Gogh Museum is in 1973 geopend en beheert de grootste Van Gogh-collectie ter wereld, met 205 schilderijen, 500 tekeningen, nagenoeg alle brieven (ruim 800) en veel relevant documentatiemateriaal. Daarnaast beheert

het Van Gogh Museum namens de Staat der Nederlanden een deelcollectie die eigendom is van het Rijk. Die omvat schilderijen, tekeningen en een aantal beelden uit de periode 1840-1920 van vrienden, tijdgenoten, voorbeelden voor en navolgers van Van Gogh. Het museum beheert tevens een unieke collectie laat-19de-eeuwse prentkunst van internationale allure en een collectie Japanse ukiyo-e-prentkunst.

De Mesdag Collectie (DMC) in Den Haag bevat een uitzonderlijke verzameling 19de-eeuwse meesterwerken van de Franse schilders van Barbizon en de Haagse School, samengebracht door de beroemde zeeschilder Hendrik Willem Mesdag en zijn vrouw Sientje Mesdag-van Houten; DMC vormt een integraal onderdeel van het Van Gogh Museum. De collecties van beide musea sluiten mooi op elkaar aan en geven een goed overzicht van de kunst van de late 19de eeuw.

Van Gogh Museum

De Mesdag Collectie

6

Financiële
verslaglegging

De totale geconsolideerde inkomsten over 2021 bedragen € 47,9 mln en zijn vergelijkbaar met de inkomsten in 2020 (€ 47,3 mln). Wanneer echter wordt ingezoomd, blijkt dat de eigen inkomsten (directe en indirecte inkomsten en bijdragen uit private middelen) verder zijn gedaald, als gevolg van de coronapandemie, met circa € 1,9 mln ten opzichte van 2020. Dit heeft mede te maken met de drastische verdere daling van het aantal bezoekers in 2021 (366.356 ten opzichte van 516.990 in 2020). De daling van eigen inkomsten werd opgevangen doordat de incidentele subsidies (Rijkssubsidie, NOW-regeling en TVL-regeling) zijn toegenomen met € 2,3 mln. In de begroting over 2021 werd geen rekening gehouden met de extra Rijksbijdrage van € 9 mln.

Door maatregelen te treffen bleek het Van Gogh Museum in 2021 in staat een flinke kostenbesparing te realiseren. Ten opzichte van 2020 daalden de geconsolideerde kosten met circa € 5 mln. Daarbij werd er in 2021 relatief weinig uitgegeven aan tentoonstellingen en werden duurdere tentoonstellingen uitgesteld naar 2022. De kostenbesparingen hebben aanzienlijk bijgedragen aan het op orde houden van de financiële situatie van het Van Gogh Museum.

Bovenstaand heeft ertoe geleid dat het enkelvoudige resultaat van het Van Gogh Museum over 2021 uitkomt op € 5,9 mln positief (in 2020: € 1,5 mln negatief resultaat). Dit positieve resultaat wordt deels toegevoegd aan de algemene reserve en voor een groot deel gereserveerd in bestemmingsreserves voor investeringen in de digitale transitie die wegens de coronapandemie nog niet hebben kunnen plaatsvinden. Het geconsolideerde resultaat van het Van Gogh Museum over 2021 bedroeg € 5,8 mln.

De volledige jaarrekening inclusief toelichting is te vinden op de website van het Van Gogh Museum: www.vangoghmuseum.nl/nl/over/organisatie/jaarverslag.

Enkelvoudige balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

	31 december 2021	31 december 2020
	EUR	EUR
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	457.443	767.257
Materiële vaste activa	10.533.359	12.339.847
Financiële vaste activa	21.186.434	19.508.637
	32.177.236	32.615.741
Vlottende activa		
Vorderingen	9.517.838	6.325.418
Liquide middelen	30.607.525	24.001.300
	40.125.363	30.326.718
	72.302.599	62.942.459
Eigen vermogen		
Algemene reserve	28.796.441	26.751.435
Bestemmingsreserve	15.020.931	11.117.265
	43.817.372	37.868.700
Aankoopfonds	5.002.186	4.453.886
Voorzieningen	12.770.242	9.916.293
Langlopende schulden	5.568.189	5.357.071
Kortlopende schulden	5.144.610	5.346.509
	72.302.599	62.942.459

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021

	Saldo 2021	Budget 2021	Saldo 2020
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Publieksinkomsten	5.080.948	4.682.289	7.048.188
Sponsorinkomsten	2.472.380	2.895.000	1.994.625
Overige directe inkomsten	559.747	453.405	707.962
Totaal directe inkomsten	8.113.075	8.030.694	9.750.775
Indirecte opbrengsten	1.363.415	1.422.542	1.515.882
Particulieren incl. vriendenvereniging	256.858	830.000	1.076.163
Private fondsen / bedrijven	1.335.908	642.500	1.278.627
Goede doelen loterijen	2.113.227	2.075.000	2.073.857
Totaal bijdragen uit private middelen	3.705.993	3.547.500	4.428.647
OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	6.671.997	6.838.043	6.311.335
OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	688.833	674.799	674.799
OCW: publieksactiviteiten	1.577.783	1.545.640	1.545.639
Totaal structurele subsidies	8.938.613	9.058.482	8.531.773
OCW: Noodmaatregel exploitatie	12.674.000	9.041.506	12.550.401
NOW-regeling	4.551.934	1.782.000	4.791.008
TVL-regeling	1.419.555	-	-
Totaal incidentele subsidies	18.645.489	10.823.506	17.341.409
Totale baten	40.766.585	32.882.724	41.568.486
Lasten			
Personeelslasten	18.566.103	17.633.258	20.704.108
Afschrijvingen	2.627.773	3.739.319	3.406.073
Huisvestingslasten	7.227.242	7.885.180	7.362.002
Aankopen	2.415.781	1.000.000	218.964
Collectiebeheer	175.072	210.650	406.651
Kosten tijdelijke tentoonstellingen	541.446	1.080.103	2.254.653
Kosten collectiefunctie	1.224.293	1.638.630	1.705.811
Wetenschappelijke kosten	424.530	507.200	388.649
Algemeen beheer	2.775.412	3.343.008	3.283.776
Totale lasten	35.977.652	37.037.348	39.730.687
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	4.788.933	-4.154.624	1.837.799
Saldo financiële baten en lasten	531.316	205.993	506.116
Mutatie aankoopfonds	-548.301	-1.435.000	-2.691.020
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	1.176.724	-1.728.207	-1.186.965
Exploitatieresultaat	5.948.672	-7.111.838	-1.534.070

Categoriale en functionele exploitatierekening 2021

	categoriaal	functioneel	Totaal	Publieks-activiteiten	Collectie-beheer	Algemeen Beheer
↓		→				
Eigen inkomsten						
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3):	5.080.948	5.080.948	5.080.948	5.080.948	-	-
2 Kaartverkoop	4.976.524	4.976.524	4.976.524	-	-	-
3 Overige publieksinkomsten	104.424	104.424	104.424	-	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-	-	-
5 Totaal Publieksinkomsten (1+4)	5.080.948	5.080.948	5.080.948	5.080.948	-	-
6 Sponsorinkomsten	2.472.380	848.544	2.472.380	848.544	1.460.336	163.500
7 Vergoeding coproductent	-	-	-	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	559.747	559.747	559.747	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	3.032.127	1.408.291	3.032.127	1.408.291	1.460.336	163.500
10 Totaal Directe inkomsten (5+9)	8.113.075	6.489.239	8.113.075	6.489.239	1.460.336	163.500
11 Indirecte inkomsten	1.363.415	1.299.304	1.363.415	1.299.304	-	64.111
12 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	244.358	52.878	244.358	52.878	191.480	-
13 Private middelen - bedrijven	12.500	-	12.500	-	12.500	-
14 Private middelen - private fondsen	1.335.908	422.369	1.335.908	422.369	913.539	-
15 Private middelen - goededoelenloterijen	2.113.227	-	2.113.227	-	2.113.227	-
16 Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	3.705.993	475.247	3.705.993	475.247	3.230.746	-
17 Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	13.182.483	8.263.790	13.182.483	8.263.790	4.691.082	227.611
18 Baten in natura	-	-	-	-	-	-
19 Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	8.938.613	7.137.781	8.938.613	7.137.781	1.047.543	753.289
20 OCW: Regeling op het specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	1.577.783	1.577.783	1.577.783	1.577.783	-	-
21 OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	6.671.997	5.559.998	6.671.997	5.559.998	358.710	753.289
22 OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	688.833	-	688.833	-	688.833	-
23 OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	-	-	-	-	-	-
24 Totaal structureel Provincie	-	-	-	-	-	-
25 Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-	-	-
26 Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-	-	-
27 Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	8.938.613	7.137.781	8.938.613	7.137.781	1.047.543	753.289
28a Incidentele publieke subsidies OCW noodmaatregel exploitatie	12.674.000	12.674.000	12.674.000	12.674.000	-	-
28b Incidentele publieke subsidies NOW	4.551.934	1.985.942	4.551.934	1.985.942	1.310.786	1.255.206
28c Incidentele publieke subsidies TVL	1.419.555	889.886	1.419.555	889.886	505.159	24.510
29 Totaal subsidies (27+28)	27.584.102	22.687.609	27.584.102	22.687.609	2.863.488	2.033.005
TOTALE BATEN (17+18+29)	40.766.585	30.951.399	40.766.585	30.951.399	7.554.570	2.260.616
LASTEN						
1 Personeelslasten	18.566.103	8.100.120	18.566.103	8.100.120	5.346.340	5.119.643
2 Huisvestingslasten	7.227.242	5.907.704	7.227.242	5.907.704	519.140	800.398
3 Afschrijvingen	2.627.773	685.710	2.627.773	685.710	311.404	1.630.659
4 Aankopen	2.415.781	-	2.415.781	-	2.415.781	-
5 Overige lasten	5.140.753	2.016.831	5.140.753	2.016.831	1.171.613	1.952.309
6 TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	35.977.652	16.710.365	35.977.652	16.710.365	9.764.278	9.503.009
Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale baten - Totale lasten)	4.788.933	14.241.034	4.788.933	14.241.034	-2.209.708	-7.242.393
7 Saldo rentebaten / -lasten	531.316	-	531.316	-	-	531.316
8 Mutaties aankoopfonds	-548.301	-	-548.301	-	-548.301	-
Te verdelen exploitatieresultaat (6+7+8)	4.771.948	14.241.034	4.771.948	14.241.034	-2.758.009	-6.711.077
9 Toerekening Algemeen Beheer	-	-4.922.326	-	-4.922.326	-1.788.751	6.711.077
99 Resultaat deelneming	1.176.724	1.115.786	1.176.724	1.115.786	60.938	-
EXPLOITATIERESULTAAT (6+7+8+9+99)	5.948.672	10.434.494	5.948.672	10.434.494	-4.485.822	-

Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

	31 december 2021	31 december 2020
	EUR	EUR
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	457.443	767.757
Materiële vaste activa	10.990.667	13.076.823
Financiële vaste activa	<u>16.736.499</u>	<u>16.235.426</u>
	28.184.609	30.080.006
Vlottende activa		
Vorraden	2.557.018	2.863.565
Vorderingen	7.773.565	5.446.457
Liquide middelen	<u>35.534.107</u>	<u>26.281.347</u>
	45.864.690	34.591.369
	74.049.299	64.671.375
Groepsvermogen	44.062.716	38.214.855
Aankoopfonds	5.002.186	4.453.886
Voorzieningen	12.820.193	9.919.862
Langlopende schulden	5.640.121	5.440.831
Kortlopende schulden	<u>6.524.083</u>	<u>6.641.941</u>
	<u>74.049.299</u>	<u>64.671.375</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021

	Saldo 2021	Budget 2021	Saldo 2020
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Directe inkomsten	8.386.452	8.273.950	9.971.825
Indirecte inkomsten	6.582.403	6.360.706	6.258.963
Bijdragen uit private middelen	3.705.994	3.547.500	4.428.647
Structurele subsidies	8.938.613	9.058.482	8.531.773
Incidentele subsidies	<u>20.360.193</u>	<u>11.119.506</u>	<u>18.092.579</u>
Totale baten	47.973.655	38.360.144	47.283.787
Lasten			
Personeelskosten	21.216.830	21.679.612	23.750.384
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	2.907.941	4.170.729	3.761.352
Overige bedrijfskosten	<u>17.698.431</u>	<u>18.953.051</u>	<u>19.400.447</u>
Totale lasten	41.823.202	44.803.392	46.912.183
Bedrijfsresultaat	6.150.453	-6.443.248	371.604
Saldo financiële baten en lasten	<u>564.563</u>	<u>205.845</u>	<u>412.331</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	6.715.016	-6.237.403	783.935
Belastingen	<u>-318.854</u>	<u>572.969</u>	<u>373.834</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	6.396.162	-5.664.434	1.157.769
Mutatie aankoopfonds	<u>-548.301</u>	<u>-1.435.000</u>	<u>-2.691.020</u>
Resultaat na belastingen	<u>5.847.861</u>	<u>-7.099.434</u>	<u>-1.533.251</u>

7

Bijlagen

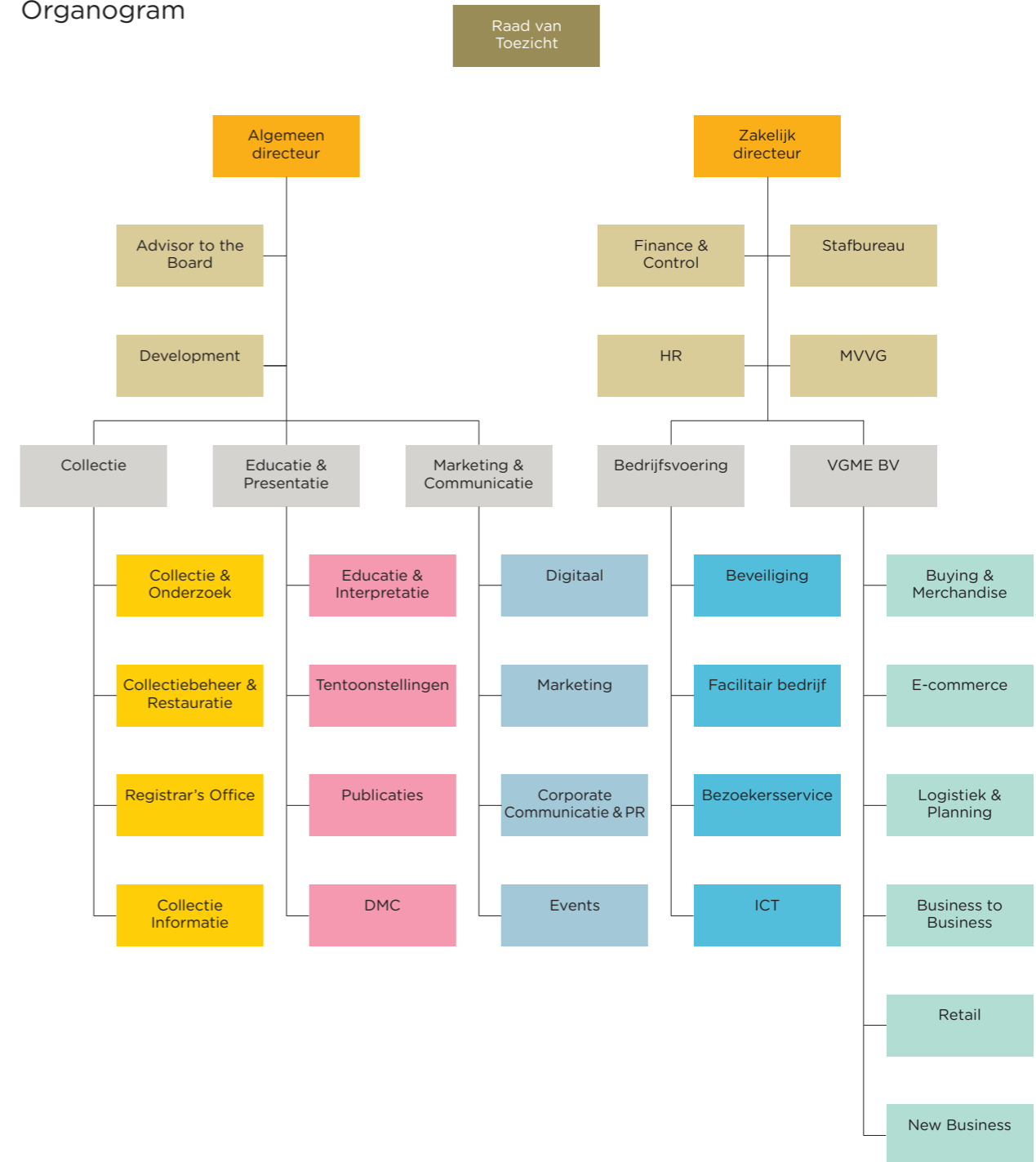
I. Overzicht organisatie

Naast algemeen directeur Emilie Gordenker bestond het managementteam in 2021 uit: Mark Minkman (zakelijk directeur a.i. tot 1 juni), opgevolgd door Rob Groot (vanaf 1 september), Marije Vellekoop (senior manager Collectie), Amanda Vollenweider (senior manager Educatie & Presentatie), Yvonne Nassar (senior manager Marketing & Communicatie), Jort Slingerland (senior manager Bedrijfsvoering), Jacqueline van Diessen (senior manager VGME) en directiesecretaris Babette Meerdink-Schenau.

Leden van de OR

Kay Bartelink
 Azeglio Bartolucci
 Geeta Bruin
 Ellen Dekker
 Petra Dorenstouter
 Mirjam Eikelenboom
 Joost van der Hoeven
 Bratislav Radivojević
 Pepijn Schaafsma (tot 15 oktober)
 Catherine Wolfs
 Anita van Stel (geen lid, ambtelijk secretaris)

Organogram

Raad van Toezicht

De heer prof. mr. dr. J. (Jaap) Winter (voorzitter, benoemd tot oktober 2023)
Hoofdfunctie: Partner Phyleon leadership & governance
Nevenactiviteiten: voorzitter Raad van Toezicht Van Gogh Museum; voorzitter Raad van Toezicht Erasmus Universiteit Rotterdam; voorzitter bestuur Stichting ADORE; Hoogleraar Corporate Law, Governance and Behaviour Vrije Universiteit Amsterdam.

Mevrouw J.E.M. (Jacobina) Brinkman (penningmeester, benoemd tot maart 2025)
Hoofdfunctie: Partner bij PwC
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum; voorzitter Raad van Toezicht Women Inc; lid Raad van Commissarissen en Audit Committee Stadsherstel Amsterdam.

De heer H.J. (Hendrik Jan) Roel (lid, benoemd tot november 2024)
Hoofdfunctie: CFO Albert Heijn
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum; lid Board of Trustees en voorzitter Audit Committee Hotelschool The Hague; voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur GS1 Nederland.

De heer dr. G. (Gary) Tinterow (lid, herbenoemd tot februari 2022)
Hoofdfunctie: Directeur Museum of Fine Arts, Houston, VS
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum; Officer of the Friends of MASP (Museu de Arte de São Paulo); bestuurslid FRAME (FRench American Museum Exchange); lid Houston Museum District Association.

Mevrouw M. (Maurine) Alma (lid, benoemd tot juni 2022)
Hoofdfunctie: Chief Marketing Officer bij Just Eat Takeaway.com
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum; lid Raad van Commissarissen Floramedia Group B.V. (tot september 2021); lid Raad van Commissarissen Coolblue B.V. (vanaf oktober 2021); lid Raad van Advies Nimbus Ventures.

Mevrouw M. (Marian) Spier (lid, benoemd tot augustus 2023)
Hoofdfunctie: CEO IAMarian
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum; lid Raad van Bestuur Stichting Het HEM; lid Adviescommissie Seed Capital; lid Raad van Bestuur VandenEnde Foundation; lid Maatschappelijke Adviesraad IND; lid Raad van Advies Museumzaken; founder FEMSTART.

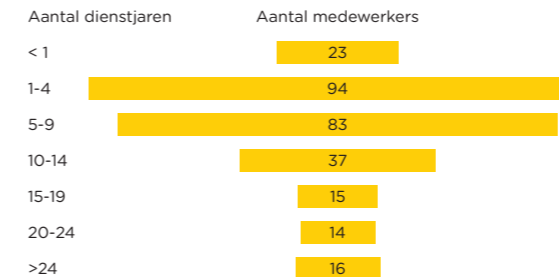
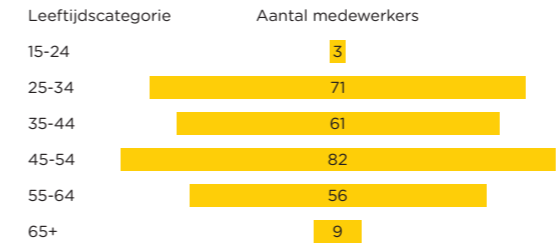
Vincent van Gogh Stichting

Dr. B.M. (Barbara) Vroom-Cramer (voorzitter)
De heer mr. V.W. (Willem) van Gogh (secretaris)
Mevrouw J. (Janne) Heling (MA) (penningmeester)
Mevrouw mr. C.A.M.E. (Christianne) Mattijssen (bestuurslid)

II. Personeel

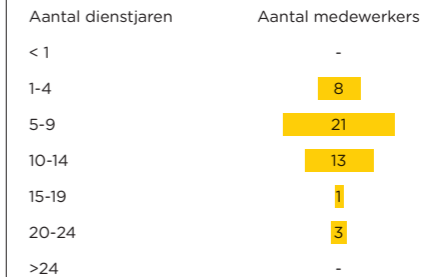
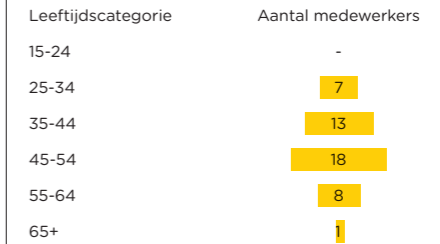
Overzicht van de personele samenstelling van Stichting Van Gogh Museum per 31-12-2021

Aantal fte	235,94
Aantal medewerkers	282
Fulltime medewerkers	45%
Parttime medewerkers	55%

Overzicht van de personele samenstelling van Van Gogh Museum Enterprises per 31-12-2021

Aantal fte	39,6
Aantal medewerkers	46
Fulltime medewerkers	41%
Parttime medewerkers	59%

III. Aanwinsten

Aankopen

Georges Lacombe (1868-1916), *Rode pijnbomen*, 1894-1895, lijmvverf op doek, 61,5 × 46,2 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), s0549S2021

Georges Lacombe (1868-1916), *Bretonse dans*, 1893-1894, gepolychromeerd houtsnijwerk, 64 × 203 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), v0401S2021

De twee jaargangen van het tijdschrift *L'Escarmouche* (13 november 1893 tot 14 januari 1894) met daarin fotomechanisch gereproduceerde litho's plus het affiche voor het tijdschrift ontworpen door Henri-Gabriel Ibels en een set van 27 oorspronkelijke litho's van Louis Anquetin, Pierre Bonnard, Ibels, Hermann-Paul, Henri de Toulouse-Lautrec en Félix Vallotton

Henri de Toulouse-Lautrec (ill.) en Jules Renard (tekst), kunstenaarsboek *Histoires Naturelles*, Parijs 1899, 23 lithografieën (inclusief voorkant) in zwart, 31,4 × 22 cm. Drukker lithografieën (met handpers): Henry Stern, drukker en ontwerper tekst: Ch. Renaudie, uitgever: Henri Floury. Exemplaar nr. 54 van oplage van 100. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), p3052S2021, p3053S2021

Édouard Vuillard (1868-1940), Proefdruk voor *De laan (L'avenue)* uit de prentenserie *Paysages et intérieurs*, 1896-1899, kleurenlithografie op papier, 35,9 × 49,6 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3055S2021

Vincent Willem van Gogh (1890-1978), ansichtkaart van Vincent Willem van Gogh aan Jo Cohen Gosschalk-Bonger, 18 februari 1914, pen in inkt op papier, 9 × 14 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, b9123S2021

Henry Somm (1844-1907), *Sarah Bernhardt op het toneel*, ca. 1880, pen in inkt en waterverf op velijnpapier, gesign. rechtsonder H. Somm, 32,1 × 21 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), d1220S2021

Mary Cassatt (1844-1926), *De brief (The Letter)* uit de prentenserie *The Ten*, 1890-1891, drogenaald, vernis mou en aquatint in kleur op vergépapier, 42 × 31,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House), p3056S2021

Mary Cassatt (1844-1926), *Badende vrouw (Woman Bathing/La Toilette)* uit de prentenserie *The Ten*, 1890-1891, drogenaald, ets en aquatint in kleur op dik vergépapier, 43,5 × 30,1 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House), p3057S2021

Mary Cassatt (1844-1926), *Het doorpassen (The Fitting)* uit de prentenserie *The Ten*, 1890-1891, drogenaald, ets en aquatint in kleur op dik vergépapier, 41,5 × 29,3 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House), p3058S2021

Mary Cassatt (1844-1926), *In het theater (Woman Seated in a Loge/Au Théâtre)*, c. 1880, lithografie in zwart op chine collé op velijnpapier, 45 × 31,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House), p3059S2021

Schenkeningen

Isaac Israels (1865-1934), *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond*, 1919, olieverf op doek, 50,2 × 40,3 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, ter plaatsing in De Mesdag Collectie, Den Haag (legaat mevr. Chavoix-Jodjana), s0550S2021

Cornelia Ottomina Barnaart (1885-1968), schrift met aantekeningen van de inrichting van de zalen van Museum Mesdag, c. 1906, 21 × 17 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, ter plaatsing in de Mesdag Collectie, Den Haag (schenking CBG|Centrum voor Familiegesciedenis, Den Haag), b9125S2021

IV. Tentoonstellingen en presentaties

Van Gogh Museum

Tentoonstellingen

Ongekend. 10 jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen

05-06-2021 - 12-09-2021

De aardappeleters: misser of meesterwerk?

08-10-2021 - 13-02-2022

Presentaties

Grillige Groei

07-10-2020 - 06-09-2021

Van Gogh inspireert: Jan Robert Leegte

05-06-2021 - 07-11-2021

Nieuw aan Van Gogh toegeschreven werk:

Studie voor 'Worn out'

17-09-2021 - 02-01-2022

De Mesdag Collectie

Presentaties

Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten.

Vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie

26-09-2020 - 20-06-2021

Een levende collectie

25-06-2021 - 13-02-2022

V. Onderzoeksprojecten

Authenticiteitsonderzoek

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Bregje Gerritse, Nienke Bakker, Marije Vellekoop, Monique Hageman, Hannie Diependaal, Oda van Maanen, Kathrin Pilz, Saskia van Oudheusden
Extern: Muriel Geldof (RCE)

Onderzoeksproject naar de doeken van Van Gogh: *Thread count project*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Kathrin Pilz, Bregje Gerritse

Extern: Don Johnson (Rice University, Houston), William Sethares (University of Wisconsin)

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Vincent van Gogh - Schilderijen 3: Arles, Saint-Rémy en Auvers*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Nienke Bakker, Bregje Gerritse, Monique Hageman, Hannie Diependaal, Oda van Maanen, Kathrin Pilz, Saskia van Oudheusden

Extern: Muriel Geldof (RCE)

Begeleider: Marije Vellekoop

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Tijdgenoten (schilderijen en tekeningen)*

Joost van der Hoeven, Maite van Dijk, Lisa Smit, Fleur Roos Rosa de Carvalho, Renske Suijver, Sara Tas

Begeleider: Marije Vellekoop

Promotieonderzoek *Biografie V.W. van Gogh*

Roelie Zwikker

Begeleider: Marije Vellekoop

Promotoren: prof. dr. Hans Renders en

dr. Peter de Ruiter (Biografie Instituut,

Rijksuniversiteit Groningen)

Promotieonderzoek *The Reception of Vincent van Gogh in Paris 1886-1914: Art Dealers, Collectors and Critics*, University of Amsterdam - AHM
Bregje Gerritse

Promotoren: prof. dr. Gregor M. Langfeld (Universiteit van Amsterdam), dr. Rachel Esner (Universiteit van Amsterdam) en prof. dr. J. Louis van Tilborgh (Universiteit van Amsterdam/ Van Gogh Museum)

Onderzoek *Van proef tot perfectie: het reconstrueren van de samenwerking tussen kunstenaar en lithograaf voor de prentenseries van de vier Nabis-kunstenaars uitgegeven door Vollard (1896-1900)*

Fleur Roos Rosa de Carvalho

Financieel gesteund door The Paper Project van The Getty Foundation en IFPDA Foundation

Bijdrage aan onderzoeksproject *Sans Adieu: Andries Bonger - Odilon Redon, correspondance 1894-1916*

Fleur Roos Rosa de Carvalho

Extern: Dario Gamboni (University of Geneva), et al.

Onderzoek *Het belang van Dr Paul Gachet (1828-1909) voor Van Gogh en het Van Gogh Museum*

Sara Tas

Financieel gesteund door de Gerda Henkel Stiftung

Herkomstonderzoek schilderijen *Tijdgenoten*

Julia Krikke, Sophia Thomassen

Begeleider: Lisa Smit

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Van Gogh en Auvers*
Nienke Bakker, Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Bregje Gerritse, Sara Tas
Extern: Emmanuel Coquery (Musée d'Orsay), Wouter van der Veen (Institut Van Gogh, Auvers-sur-Oise)

Onderzoek t.b.v. tentoonstelling en publicatie *Van Goghs olijfgaarden*
Nienke Bakker, Kathrin Pilz, Teio Meedendorp, Louis van Tilborgh
Extern: Nicole R. Myers (Dallas Museum of Art), Muriel Geldof (RCE)

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Along the Seine: Van Gogh and the Avant-Garde*
Bregje Gerritse, Joost van der Hoeven, Teio Meedendorp
Extern: Jacquelyn N. Coutré (Art Institute of Chicago), Gloria Groom (Art Institute of Chicago)

Onderzoek t.b.v. tentoonstelling en publicatie *De familiecollectie: de nalatenschap van Theo en Vincent*
Lisa Smit, Hans Luijten, Fleur Roos Rosa de Carvalho en Roelie Zwikker

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Klimt in internationale context*
Lisa Smit, Renske Suijver, Edwin Becker
Extern: Markus Fellingner (Belvedere, Wenen)

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie *Van Gogh Museum Studies 2: Van Goghs ziekte*
Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp en externe onderzoekers

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie *Van Gogh Museum Studies 3: Gauguin en Laval op Martinique*
Maite van Dijk, Joost van der Hoeven, René Boitelle en externe onderzoekers

Onderzoek naar afwerklagen en polychromie van reliëf *Danse bretonne* (G. Lacombe, v401S2021), haardscherf *Bretonse vrouwen* (E. Bernard, v109N1996) en *Gedecoreerde spiegellijst* (E. Bernard, v114N1996)
R. Boitelle
Extern: J.P. Folkers en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

VGM Archives
Hans Luijten

Inhoudelijke update Brievensite
Nienke Bakker, Hans Luijten
Extern: Huygens ING

VI. Educatieve activiteiten

Onderwijs

Bij de online lesmaterialen op het Onderwijsplatform *Van Gogh op school - Leer Vincent kennen* werden de lesoverzichten ruim 68.850 keer bekeken. Meer dan 10.000 lessen werden van begin tot eind gebruikt. Lessen en filmpjes (zoals Storyzoo) werden toegevoegd aan het onderwijsplatform. Het Franse onderwijsplatform *Van Gogh à l'école* werd in september gelanceerd. Vanwege de beperkingen rondom de coronapandemie bezocht een fractie van ons reguliere onderwijsbezoek het museum via een onderwijsprogramma: nu in totaal 3.355 leerlingen. Met het *Van Gogh gaat naar school*-programma werden 103 gastlessen op scholen in de Randstad gegeven, waarmee 2.134 leerlingen werden bereikt. Ook werd een pilot gedaan voor ons VO-programma waarmee zes klassen werden bereikt.

Families

Familiedagen met gratis familierondleidingen, een theatrale rondleiding, kinderworkshops, tekenkarren en XL kleurplaten (juli, augustus, oktober).
Kwaliteitsonderzoek naar familieaanbod door Bureau Youngworks (tijdens herfstvakantie).
Online familieaanbod voor 'thuis' tijdens de coronaquarantaine, waaronder een speurtocht voor thuis.
Pilot live online workshops voor kinderen (6-12 jaar) tijdens de voorjaarsvakantie (18 workshops).

Jongeren en mentale gezondheid

Pilot in samenwerking met psychiatrische instellingen Levvel en @ease (juli en augustus): 11 schilderworkshops 'zelfportret' en 'landschap' voor jongeren met psychische kwetsbaarheid.
Productie van vier korte video's over mentale gezondheid door Mentale Thee. De thema's 'depressie en sombere gevoelens', 'je eigen pad gaan', 'studiestress' en 'hulp zoeken' zijn uitgelicht.
Mindfulness pilot met Jolien Posthumus.

Jongvolwassenen en Van Gogh verbindt

Online talk bij de tentoonstelling *Ongekend* (21 april).
Museumnacht (6 november), met programmaonderdelen van de Beeldbrekers.
Pilot *Vincent the Other Story* met Meervaart Studio, Studiezalen en Moslimstudenten Associatie Nederland, waarbij meer dan 40 biculturele jongvolwassenen *spoken word*- en schilderworkshops konden volgen.
Voortzetting samenwerking met Amsterdam Fashion College. Jongvolwassenen uit de doelgroep deden mee met een alternatief lesprogramma omtrent ondernemerschap, mode en kunst. Ze kregen, naast een inspiratiesessie verzorgd door collega's van het Van Gogh Museum, masterclasses van ondernemers om vervolgens zelf een product/dienst te bedenken gericht op biculturele jongeren.
Bij de presentatie *Grillige groei* is een cultuurvlog door My Daily Shot of Culture gemaakt en een Beeldbreker geïnterviewd.
Er werden Beeldbrekerskaarten ontwikkeld, waarmee jongvolwassenen Vincent op een persoonlijke manier leren kennen door middel van interessante feiten, citaten en reflectieve denk-en-doe-opdrachten.

Ouderen

Voortzetting deelname *Digitale scheurkalender* (project van het Kröller-Müller Museum) voor ouderen en hun verzorgenden.

Voortzetting deelname Museum Plus Bus *Topstukken on tour*-project, waarbij replica's uit de collecties van deelnemende musea in verzorgingshuizen waren te zien. In 2021 werden ruim 10.000 senioren in verzorgingshuizen bereikt.

Tweemaal bijdrage geleverd voor het magazine *Totzo!*, een uitgave van de Museum Plus Bus. Het magazine werd bij 80.000 ouderen bezorgd.

Drie ontvangsten in het kader van *Van Gogh Ontmoet: museumbezoek met activiteiten en extra begeleiding (70+)*, met aangepast programma vanwege coronamaatregelen.

Een testrit georganiseerd met de Museum Plus Bus naar het Van Gogh Museum met 45 deelnemers. Met deze rit werd getest hoe een groepsreis zou verlopen met inachtneming van de coronamaatregelen.

Drie nieuwe workshopthema's voor outreach workshops ouderen ontwikkeld: 'Leren van Japan', 'Boeren aan het werk' en 'Experimenteren met kleur'.

Pop-up expositie *Het land van Van Gogh* voor woonzorglocaties ontwikkeld, in samenwerking met Club Goud, ZZG zorggroep en de ouderen zelf. Met deze expositie zijn 650 ouderen en hun begeleiders/families bereikt.

Pilot digitale workshop voor ouderen en hun mantelzorgers, in samenwerking met Dynamo.

Workshoppakketten en instructievideo ontwikkeld voor ouderen in het kader van 'Hyundai x Van Gogh Museum Connection Day'.

In een gesloten museum zijn twee video's opgenomen voor het platform OASE, van Oud geleerd Jong gedaan.

Bijdrage geleverd aan *Vitamines voor de geest*, een uitgave van Vitalis WoonZorg Groep.

Toegankelijkheid

Twee rondleidingen in gebaren door de vaste collectie gegeven.

Twee keer het programma *Van Gogh op gevoel* georganiseerd, waaronder een voor een schoolgroep met blinden en slechtziende kinderen.

Sinds september staat in de entreehal een voelbare maquette van het museumgebouw. Dit om een bezoek aan het museum voor iedereen, maar vooral voor blinde en slechtziende bezoekers, gemakkelijker te maken.

VII. Museumpublicaties

Tentoonstellingscatalogi

De aardappeleters: Van Goghs eerste meesterwerk

Bregje Gerritse

Uitgever: Van Gogh Museum

Boekhandelseditie: TIJDSBEELD Uitgeverij

Distributie: Rubinstein

Vormgeving: Janpieter Chielens

Taaledities: Nederlands en Engels

Van Gogh and the Olive Groves

Nienke Bakker en Nicole R. Myers (red.), met essays van Nienke Bakker, Teio Meedendorp, Nicole R. Meyers, Kathrin Pilz en Muriel Geldof, Louis van Tilborgh

Uitgever: Dallas Museum of Art, i.s.m. Van Gogh Museum

Distributie: Yale University Press

Vormgeving: Thomas Eykemans, Lucia Marquand

Taal: Engels

Herziene uitgave

Meesterwerken in De Mesdag Collectie

Herziene editie

Maite van Dijk en Renske Suijver, met een bijdrage van Menno Fitski en Christien Smits

Uitgever: Van Gogh Museum

Distributie: TIJDSBEELD Uitgeverij / Rubinstein

Vormgeving: Julian Kleyn, Studio Berry Slok

Taaledities: Nederlands, Engels en Frans (nieuw)

Herdruk

Hockney - Van Gogh: The Joy of Nature (2019, Engelse editie)

Museumeditie bij de tentoonstelling in het

Museum of Fine Arts Houston

Herdruk voor Thames and Hudson, US en UK editie

VIII. Behandelde werken

Schilderijen

Van Gogh Museum

Caillebotte, Gustave (1848-1894), *Uitzicht door een balkon*, 1880, olieverf op doek, 65,6 × 54,9 cm, s508S2003 [conservering door O. van Maanen]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *De heuvel van Montmartre met steengroeve*, 1886, olieverf op doek, 56,3 × 62,6 cm, s12V1962 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Gezicht op Parijs*, 1886, olieverf op doek, 53,9 × 72,8 cm, s13V1962 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Geploegde akkers ('De voren')*, 1888, olieverf op doek, 72,5 × 92,5 cm, s40V1962 [restauratie door H. Diependaal]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Korenveld met maaier*, 1889, olieverf op doek, 73,2 × 92,7 cm, s49V1962 [conservering door O. van Maanen]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *De heuvel van Montmartre met steengroeve*, 1886, olieverf op doek, 32 × 41 cm, s64V1962 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Bloeiend amandeltakje in een glas*, 1888, olieverf op doek, 24,5 × 19,5 cm, s184V1962 [restauratie door K. Pilz]

Israels, Isaac (1865-1934), *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond*, 1919, olieverf op doek, 50,2 × 40,3 cm, s550S2021 [restauratie door R. Boitelle]

Lacombe, Georges (1868-1916), *Rode pijnbomen*, 1894-1895, lijmverf op doek, 61 × 46,2 cm, s549S2021 [conservering door R. Boitelle]

De Mesdag Collectie

Dupré, Jules (1811-1889), *Le Crottoy*, c. 1865-1872, olieverf op doek, 49,5 × 60,5 cm, hwm124 [restauratie door R. Boitelle]

Werken op papier

Van Gogh Museum

a456A2021, a461A2021, a462A2021, a463A2021, b447V1962, b3041V1962, b7249V1962, d468V1966, d1055N1996, d1121V2004, d1144S2008, d1220S2021, d2698S2012, n531V1962, p245V1966, p246V1966, p251V1966, p252V1966, p253V1966, p254V1966, p260V1962, p886N1996, p1004V1962, p1118V2000, p1178V2000, p1180V2000, p1181V2000, p1182V2000, p1183V2000, p1184V2000, p1185V2000, p1186V2000, p1187V2000, p1188V2000, p1189V2000, p1190V2000, p1191V2000, p1202V2000, p2618S2011, p2624S2011, p2699S2012, p2700S2012, p2736S2013, p2737S2013, p2739S2013, p2786S2016, p2787S2016, p2962S2018, p2974S2019, p2975S2019, p2979S2019, p2980S2019, p2981S2019, p3020S2019, p3028S2020, p3056S2021, p3057S2021, p3058S2021, p3059S2021, s500N1999, t65V1962, t97V1962, t120V1962, t132V1962, t146V1962, t184V1962, t479V1962, t482V1962, t586V1966, t740V1962 [conservering en restauratie door N. Lingbeek]

Toegepaste kunst

Van Gogh Museum

Lacombe, Georges (1868-1916), *Bretonse dans*, 1893-1894, gepolychromeerd houtsnijwerk, 64 × 203 cm, v401S2021 [restauratie door J.P. Folkers]

Onbekend, Een boekenkast die heeft toebehoord aan Andries Bonger, c. 1900, esdoornhout met mahonie en ebben fineer, 131 × 90 × 30,5 cm, TT02961 [conservering door R. Boitelle]

Lijsten

Van Gogh Museum

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Zelfportret met grijze vilthoed*, 1887, 44,5 × 37,2 cm, s16V1962 [nieuwe lijst door Arnold Wiggins & Sons]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *De zoeaaf*, 1888, olieverf op doek, 65,8 × 55,7 cm, s67V1962 [nieuwe lijst door Arnold Wiggins & Sons]

Lacombe, Georges (1868-1916), *Rode pijnbomen*, 1894-1895, 61 × 46,2 cm, s549S2021 [nieuwe lijst door G. Sainthill]

Redon, Odilon (1840-1916), *Bij het raam of Tekening in de trant van Goya (Dessin à la Goya « À la fenêtre »)*, 1878, 60 × 47 cm, d1048V1996 [restauratie door R. Velsink en R. Boitelle]

Redon, Odilon (1840-1916), *Profiel tegen de achtergrond van een tapijt*, c. 1903, 68 × 51,5 cm, d1050N1996 [restauratie door R. Velsink en R. Boitelle]

Redon, Odilon (1840-1916), *Vrouwenprofiel tegen een achtergrond van zwarte klapprozen*, 1893, 74 × 58 cm, d1060N1996 [restauratie door R. Velsink en R. Boitelle]

De Mesdag Collectie

hwm229, hwm233, hwm233A, hwm234, hwm235, hwm240, hwm241, hwm246, hwm250, hwm251, hwm323, s210B1990 [restauratie door R. Velsink]

Het houtrelief *Bretonse dans* van Georges Lacombe is met de grootste zorgvuldigheid behandeld in de werkplaats van de firma Folkers in

Winterswijk. Hier zie je hoe de restaurator voor het afwerken van de restauratie de naden van het reliëf vult met was.

IX. Bruikleenoverzicht uitgaand

In 2021 werden 35 objecten uitgeleend aan 11 instellingen. Het ging daarbij om: 23 schilderijen, 1 tekening, 10 prenten en 1 brief.

Centro San Gaetano, Padua

Van Gogh. The colours of life
10-10-2020 t/m 06-06-2021
s0016V1962, s0018V1962

Cleveland Museum of Art, Cleveland

Private Lives: Home and Family in the Art of the Nabis, 1890-1900 (Pierre Bonnard, Édouard Vuillard, Maurice Denis, Félix Vallotton)
27-06-2021 t/m 20-09-2021
p1287V2000, p1305V2000, p1500V2000, p1501V2000, p2821S2017

Dallas Museum of Art, Dallas

Van Gogh and the Olive Groves
17-10-2021 t/m 06-02-2022
b0866V1962, d0225V1962, s0044V1962, s0045V1962, s0049V1962, s0148V1962

Fondation Pierre Gianadda, Martigny

Gustave Caillebotte - Impressionist and Modern
18-06-2021 t/m 21-11-2021
s0508S2003

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Laura Owens & Vincent van Gogh
19-06-2021 t/m 31-10-2021
s0021V1962, s0189V1962

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Souffler de son souffle
27-11-2021 t/m 01-05-2022
s0189V1962

Fukuoka Art Museum, Fukuoka

Collecting Van Gogh: Helene Kröller-Müller's Passion for Vincent's Art
2021-12-23 t/m 2022-02-13
s0015V1962, s0032V1962, s0117V1962, s0140V1962

Museum of Fine Arts Houston, Houston

Hockney-Van Gogh: The Joy of Nature
21-02-2021 t/m 20-06-2021
s0037V1962, s0078V1962, s0079V1962

Portland Art Museum (Oregon), Portland (Oregon)

Private Lives: Home and Family in the Art of the Nabis, 1890-1900 (Pierre Bonnard, Édouard Vuillard, Maurice Denis, Félix Vallotton)
24-10-2021 t/m 23-01-2022
p1287V2000, p1305V2000, p1500V2000, p1501V2000, p2821S2017

Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck

Defregger: Mythos - Missbrauch - Moderne
17-12-2020 t/m 16-05-2021
s0006V1962, s0093B1991

Tokyo Metropolitan Art Museum, Tokio

Collecting Van Gogh: Helene Kröller-Müller's Passion for Vincent's Art
18-09-2021 t/m 12-12-2021
s0015V1962, s0032V1962, s0117V1962, s0140V1962

X. Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Van Gogh Museum in Arles 2020-2021
01-05-2020 t/m 01-05-2021
Vincent van Gogh, *Square Saint-Pierre bij zonsondergang*, s0098V1962

Gemeentemuseum, Den Haag

Carel Adolph Lion Cachet, *Ezel*, v0097M1994

Groninger Museum, Groningen

Herman Collenius, *Vanitas*, hwm059A

Joods Historisch Museum, Amsterdam

Meijer de Haan, *Portret van een man met ringbaard*, s0315V1994
Joseph Jacob Isaacson, *Boaz en de losser*, s0361M1972

Museum De Lakenhal, Leiden

Langdurig bruikleen Lakenhal Leiden
15-06-2019 t/m 15-06-2024
Floris Verster, *Papavers*, s0413M1990
Jan Vijlbrief, *Open plek in het bos*, s0429M1992

Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Het verhaal van Brabant 3
01-05-2016 t/m 31-03-2021
Vincent van Gogh, *Naaiende vrouw*, s0007V1962
Vincent van Gogh, *Vrouw met falie*, s0058V1962

Vaste presentatie Noordbrabants Museum

2020-2021
15-03-2020 t/m 15-03-2021
Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw*, s0072V1962
Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*, s0152V1962

Vaste presentatie Noordbrabants Museum

2021-2022
15-03-2021 t/m 01-09-2022
Vincent van Gogh, *Vogelnesten*, s0001V1962
Vincent van Gogh, *Vrouw met falie*, s0058V1962

Rijksmuseum Amsterdam, Amsterdam

Langdurig bruikleen Rijksmuseum 2020-2021
01-06-2020 t/m 31-12-2021
Vincent van Gogh, *Portret van een man met één oog*, s0113V1962

Rijksmuseum Twenthe, Enschede

Theodor Poeckh, *Portret van een vrouw*, s0433M1992

Vrije Universiteit, Amsterdam

Kurt Laurenz Metzler, Affichebord en twee sculpturen, v014M1975

XI. Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum

Denver Art Museum

Gustave Doré, *Echtpaar en twee kinderen slapend op een brug in Londen*, d0376B2013

Musée d'Orsay

Palet & 4 tubes van Vincent van Gogh, v0387B2013

Natuurmuseum Brabant

Konijn (*oryctolagus cuniculus*), v0576B2019

Nelly Agassi, Courtesy of the artist and Dvir Gallery

Nelly Agassi, *Sea you*, v0585B2020

Particuliere collecties

Kunstenaar onbekend, *Bomen en struiken in de tuin van de inrichting*, d0378B2014

Émile Bernard, *Landschap bij Pont-Aven*, s0269B2006

Fernand Cormon, *Jong meisje*, d0245B2001

Kees van Dongen, *Mina Tandja*, s0293B2011

Henri Fantin-Latour, *Mand met druiven en een appel*, s0016B1990

Vincent van Gogh, Brief van Vincent van Gogh aan H.G. Tersteeg, b0265B2003

Vincent van Gogh, *Zonsondergang bij Montmajour*, s0529B2017

Edvard Munch, *Vruchtbaarheid*, s0519B2016

Odilon Redon, *La Nébuleuse*, d0132B1994

Erik Wensma, *Ezel*, v0264B2003

Remonstrantse Gemeente te Leiden

Jacob en Pieter Keur, *De gansche H. Schrifture [...] (Bijbel van Theodorus van Gogh)*, b0100B1989

Rijksmuseum Amsterdam

Auguste Boulard, *De maaltijd*, s0075B1991

Gustave Courbet, *Winterlandschap*, s0180B1999

Gustave Courbet, *Stilleven met appels*, s0079B1991

Charles-François Daubigny, *Oktober*, s0183B1999

Honoré Daumier, *De voorlezing*, s0084B1991

Alexandre-Gabriel Decamps, *Truffelzoekers*, s0085B1991

Eugène Delacroix, *Christus in Gethsemané*, s0086B1991

Jules Dupré, *Brede weg*, s0008B1986

Henri Fantin-Latour, *Bloemen uit Normandië*, s0089B1991

Jean-François Millet, *De waterdraagster*, s0093B1991

Théodule Ribot, *De naaister*, s0096B1991

Antoine Vollon, *Gezicht op de Notre Dame de Lorette en de Rue Fléchier te Parijs*, s0099B1991

Stedelijk Museum Amsterdam

August Allebé, *Museumbezoek*, s0200B1999

Jean-Baptiste-Camille Corot, *Jonge vrouw met een mandoline*, s0140B1996

Edgar Degas, *De tobbe*, v0148B1996

Matthijs Maris, *Ramskop*, s0143B1996

Anton Mauve, *Houthakkers*, s0138B1996

Jean-François Millet, *La Cardeuse*, s0197B1999

Pierre-Auguste Renoir, *Het Paris oordeel*, v0149B1996

Auguste Rodin, *Buste van Madame Fenaille*, v0151B1996

Théodore Rousseau, *Het bos van Fontainebleau*, s0144B1996

Triton Collection Foundation

Maurice Denis, *De mystieke druivenoogst (La vendange mystique)*, s0578B2019

Paul Sérusier, *De appeloogst*, s0520B2016

Édouard Vuillard, *Vrouwen in de tuin of Hooglied (Femmes au jardin of Le cantique des cantiques)*, s0577B2019

Universiteitsmuseum Utrecht

Schaaltje met bergkrijt, v0523B2014

Schaaltje met twee tabletten inkt, v0524B2014

Zeeuws Museum

Anthon van Rappard, *Tegelschilders*, s0379B2014

XII. Nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten directie

Naam	Nevenactiviteit
Emilie Gordenker	Bestuurslid Stichting Fulbright Commission the Netherlands Lid Haagsche Schouw Lid Bizot Group Comité van aanbeveling, Kees van Dongen-tentoonstelling, Singer Laren
Rob Groot	Lid van de Adviesraad Hospitainer BV

Nevenactiviteiten medewerkers

Naam	Nevenactiviteit
Edwin Becker	Voorzitter van de Becker Stichting, Roermond Lid van de Steering Committee van de IEO (International Exhibition Organizers) Medecurator expositie Mystiek, Limburgs Museum, Venlo Voorzitter Wetenschappelijke Raad, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel Lid van de Adviesraad Museum Kaap Skil, Texel
René Boitelle	Lid Begeleidingscommissie onderzoek en restauratie Van Langren-globe, Stedelijk Museum Zutphen
Geeta Bruin	Lid Raad van Toezicht Museum Gouda Projectleider RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis Bestuurslid Commissie Schilderijen Koninklijk Oudheidkundig Genootschap
Hannie Diependaal	Zelfstandig restaurator schilderijen
Gundy van Dijk	Voorzitter Amsterdams Educatoren Overleg Lid Raad van Toezicht Museum De Voorde in Zoetermeer Bestuurslid stichting Stil Verleden Secretaris Museum Plus Bus
Peter Dusch	Raad van Toezicht van Schouwburg het Park in Hoorn
Bregje Gerritse	Promotieonderzoek: <i>The Reception of Vincent van Gogh in Paris 1886-1914: Art Dealers, Collectors and Critics</i> , Universiteit van Amsterdam
Willem van Gogh	Bestuurslid Stichting Für Elise, Nihon no Hanga Museum, Amsterdam Bestuurslid Stichting United Way The Netherlands
Alain van der Horst	Voorzitter Van Gogh Europe
Nico Lingbeek	Vennoot bij vof Papierrestaurator Lid vetting committee TEFAF - tekeningen tot 1850 Lid adviescommissie Metamorfoze
Oda van Maanen	Lid Certificatiecommissie van de Advanced Professional Programme van de Master Conservering en Restauratie van Cultureel Erfgoed van de Universiteit van Amsterdam

Naam	Nevenactiviteit
Teio Meedendorp	Bestuurslid Kunstlicht, Academic Journal for Visual Art, Visual Culture and Architecture
Yvonne Nassar	Bestuurslid Dujat, de Dutch Japanese Trade Federation Voorzitter Platform Innovatie in Marketing (PIM)
Marianne Nouwen	Bestuurslid SIMIN (Sectie Informatieverzorging Musea in Nederland) van de Museumvereniging
Martijn Pronk	Lid Digital Strategy Advisory Board, National Library of Israel Lid Advisory Board, We Are Museums Bestuurslid Stichting Steunfonds Allard Pierson Museum
Fleur Roos Rosa de Carvalho	Adviseur van de directie Steendrukmuseum Valkenswaard Bestuurslid ESNA (European Society for Nineteenth-Century Art)
Wite de Savornin Lohman	Bestuurslid Caius Cirkel Vereniging Rembrandt Bestuurslid VanLoon672, Museum Van Loon
Louis van Tilborgh	Hoogleraar kunstgeschiedenis, gespecialiseerd in Vincent van Gogh, Universiteit van Amsterdam Redacteur Simiolus, Netherlands Quarterly for the History of the Art Lid van Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt
Marije Vellekoop	Bestuurslid Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis (OSK) Bestuurslid stuurgroep Van Gogh Worldwide

XIII. Publicaties medewerkers

Naam	Coauteurs	Titel	Uitgever / Tijdschrift
Nienke Bakker		'Between Hope and Agony: Van Gogh at the Asylum'	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 19-23
Edwin Becker		'Zonnebloemen'	In: <i>Aangenaam Klassiek / Kunst uit de provincies</i> , pp. 18-20
Hannie Diependaal	Teio Meedendorp, Muriel Geldof	'Olive trees on a hillside'	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 120-125
Bregje Gerritse		<i>De aardappeleters: Van Goghs eerste meesterwerk</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam
Teio Meedendorp		<i>The olive groves in Saint-Rémy-de-Provence</i>	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 25-31
		'Study for "Worn Out": a newly discovered Van Gogh drawing'	<i>Burlington Magazine</i> , 163 oktober 2021, pp. 916-923
Kathrin Pilz	Muriel Geldof	'Creating Olive Groves in Saint-Rémy: A Comparative Study of Van Gogh's Painting Technique and Materials'	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 61-73
	Nienke Bakker, Muriel Geldof	<i>Olive Grove</i> [entry F709]	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 108-113
	Nienke Bakker, Thomas Becker, Muriel Geldof	<i>Olive Grove</i> [entry F711]	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 114-119
	Nienke Bakker, Charlotte Hale, Silvia Centeno, Muriel Geldof	<i>Olive Grove/Olive Trees</i> [entry 707/708]	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 134-141
	Nienke Bakker, Charlotte Hale, Ann Hoenigswald, Silvia Centeno, Muriel Geldof	<i>Women Picking Olives/The Olive Orchard/Women Picking Olives</i> [F654/656/655]	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 154-166
Fleur Roos Rosa de Carvalho		'"A Museum without Walls": Van Gogh's collections of (photo)graphic reproductions'	In: <i>Vincent van Gogh and Belgium</i> tent.cat. Félicien Rops Museum
Louis van Tilborgh		'Van Gogh, Olive Trees, and His Search for What Turned Out to Be a Modern Pastoral'	In: <i>Van Gogh and the Olive Groves</i> , Nienke Bakker en Nicole R. Meyers (red.), Dallas Museum of Art, pp. 49-59

Colofon

Het Jaarverslag 2021 van het Van Gogh Museum is tot stand gekomen in samenwerking met de directie en de medewerkers van het museum. De redactie en coördinatie zijn verzorgd door de afdeling Publicaties van het Van Gogh Museum.

Tekst
Aukje Vergeest

Vormgeving
Joseph Plateau, Amsterdam

Tekstcorrectie
Joke Jonkhoff

© 2022 Van Gogh Museum,
Amsterdam

Van Gogh Museum
Museumplein 6
1071 DJ Amsterdam
www.vangoghmuseum.nl

De Mesdag Collectie
Laan van Meerdervoort 7-F
2517 AB Den Haag
www.demesdagcollectie.nl

Dankzij onze hoofdparters kunnen we invulling geven aan onze missie om een divers publiek te inspireren met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

**VRIENDEN
LOTERIJ**
- SINDS 1989 -
WIN MEER, BELEEF MEER

 Van Lanschot

ASML

Beeldverantwoording
Omslag: Mary Cassat, *De brief*, 1890-1891. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij, het Mondriaan Fonds, de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Maljers-de Jongh Fonds, haar Het Liesbeth van Dorp Fonds, haar Marijke Laarhoven Fonds en haar Claude Monet Fonds) en de leden van The Yellow House)

Fotoverantwoording
Tomek Dersu Aaron: pp. 4, 6 (links), 19, 20 (boven), 45, 46
Petra Dorenstouter: p. 32
Jelle Draper: pp. 37 (rechtsboven, onder), 42, 58
Mirjam Eikelenboom: p. 23
Michael Floor: p. 21
Jan Paul Folkers: p. 81
Jassir Jonis - Goedkroon: pp. 7, 40
Julian Kleyn: p. 18
Maaïke Koning: pp. 9, 10, 14, 20 (onder), 31, 34 (links), 66
Luuk Kramer: p. 13
Jan-Kees Steenman: pp. 17, 30, 57 (boven)
Maartje Strijbis: p. 22

Van
Gogh
Museum

Amsterdam